

SYNODALE VERGADERING

GEHOUDEN TE

GRAND RAPIDS, MICH., 4 JUNI, E. V. D. 1890.

MADAT Ds. E. Bos, præsies der vorige vergadering, in het aangekondigde biduur den avond die aan de Synode voorafging, was voorgegaan en sprak naar aanleiding van 1 Joh. 2: 27, laat hij aan den morgen van dezen dag zingen Ps. 135: 2, 3, leest een gedeelte van Matth. 23 en spreekt aldus:

GELIEFDE BROEDERS:

“Geen God, geen Koning; zoo trilt er thans een toon door de geesten der menschenkinderen. En een geheel leger van Anarchisten, Communisten, Nihilisten en Socialisten proclameeren jaar en dag deze heillooze, schrikkelijke beginselen.

En hoe Rabbinistisch-Farizeesch hoogmoedig zich ook de regeeringen hier en daar openbaarden, deze geest, de geest der ontbinding en der verscheuring is regelrecht uit den afgrond.

Wel vaders, wel meesters erkennen we en belijden we in ons maatschappelijk leven. Wij belijden zulks om Gods wil, wij erkennen ze om des Woords wil, dat er ons aan bindt alle menschelijke ordening onderdanig te zijn. En onze Heere God beware ons en onze kinderen voor dien heilloozen stroom, die troon en altaar dreigt weg te nemen.

Van volstrekt geene toepassing is dit Woord van Christus op maatschappelijke toestanden. Het recht eener wettige overheid in de wereld, wordt door Christus en Zijne Apostelen gewaarborgd.

In het u voorgelezen woord spreekt de Heere Jezus zijne kerke aan. Zij is een Koninkrijk.

Maar niet van deze wereld.

Zij is het Koninkrijk Gods; het koninkrijk der hemelen.

Mijne broeders! Als afbeelding der kerke Christi komen we hier samen. In dit woord vinden we:

onze positie geteekend;
onze roeping beschreven.

Geen Vader, geen Meester op onzen christelijken pelgrimstocht.

Nietwaar? waar we dit woord indenken wordt ook hierdoor een volk beschreven van weezen en zonder Koning.

Weezen en zonder Koning zijn wij, mijne broeders!

Wij zien op tot niemand hier beneden. Van niemand hier op aarde verwachten we het woord des bevels.

In Gods Koninkrijk mogen we niemand onzen Vader of onzen Meester noemen.

Hoe arm, ellendig, hulpeloos in dit Koninkrijk. Zijne burgers zijn de ellendigste van alle menschen. Men riep soms wel edelen tot dit Koninkrijk, maar zij waren er niet. Gelukkig zoo men ze niet vond. Wee waar men ze verkreeg. Daar verscheen Paus, kardinaal, bisschop en priester. Daar kwamen boeken met roode letters en machtspreuken. Zonder Koning. Een hulpeloos volk; een machteloos volk; een arm volk. En zooals het dikwerf scheen een losse hoop.

Zonder vader, zonder meester, ook zonder moeder. Zouden wij niet wel doen om alle spreken over een moederkerk hier beneden voor immer te staken? Gods kerk en wij als deel daarvan, is het lichaam van Hem, Die gezalfd werd naar de ordening van Melchizedek, van wien de Heilige Schrift zegt: zonder vader, zonder moeder, zonder geslacht, zonder rekening.

Gods kerk vindt haar bron niet in een aardschen vader of moeder; ook niet in een huisgezin hier beneden. Vreemdelingen zijn de geloovigen hier op aarde, ook wij.

Een Koninkrijk Gods, een Koninkrijk der hemelen:

Als Koninkrijk Gods geen aardschen vader en geslachtsrekening, maar de Vader, die in de hemelen is — onze Vader.

En het vrije Jeruzalem dat boven is, dat is onze Moeder.

God, de Heere verlosse ons toch van alle dweeperij van ergens een moederkerk te hebben.

Onze roeping met die der geheele kerke Gods is hier beneden te zijn zonder Vader, zonder Meester en ook zonder Moeder.

Naar menschenbegrip is de Godstad arm, ellendig, bloot.

Zonder regel en orde. Zij ligt open, zij is hulpeloos.

En toch zij is de Godstad.

En toch hebben we een Vader, die in de hemelen is.

Hij is de hemelsche majesteit. De eeuwige Vader; Almachtig; vol van glorie. Bron en oorzaak alles goeds. Vader van al zijne kinderen. Hij is de levende God, die van Zijnen hoogen troon regeert over hemel en aarde, zee en afgrond.

Die God is onze Vader. Hij is bron en wortel van ons bestaan.

Wij zijn Zijne kinderen. Hij bewaart, beschermt, behoudt. Wij zijn de voorwerpen Zijner liefde.

Dat wij bidden tot dien Vader, den eeuwigen Vader van onzen Heere Jezus Christus.

Wij hebben wel een Koning. Eén is onze Meester. Onze Meester is Christus. De Godmensch, de Gezalfde. Hij leert en onderwijst.

Dat wij, Zijne kerke, steeds hooren naar Hem.

Hij bidt voor ons en zegent ons. Dat we steeds opzien tot Hem, den grooten Hoogepriester over het Huis Gods.

Hij is Koning, Zions Koning. Door Zijn koningswoord gebiedt Hij over ons. Dat Hij toch alleen onze Koning zij—wij ons toch aan Hem alleen onderwerpen—waarlijk aan Hem alleen.

Zoo streng toch als Zijn verbod luidt: op aarde geen vader of meester te erkennen, zoo nadrukkelijk is Zijn gebod om op te zien naar den Vader, die in de hemelen is, en naar Hem, den Christus, onzen Meester.

Zoo dan, mijne broeders! beseffen wij, dat wij broeders zijn in Gods huis. Laat ons wederom één van hart en één van zin de belangen behartigen der kerken, die wij hier vertegenwoordigen:

De Heere zij onze Wetgever,

De Heere zij onze Rechter,

De Heere zij onze Koning. ZOO ZIJ HET.

Na deze toespraak gaat de spreker in den gebede voor.

ARTIKEL 1.

De lastbrieven worden gelezen en blijkt dat tegenwoordig zijn, met inbegrip van hen die gedurende den dag inkwamen, van de

Classe Hudson:

Paterson, 1ste.....Ds. P. Van Vlaanderen, oud. H. Beeuwkes.
Passaic,.....Ds. E. Van den Berge.
Sayville,.....Oud. J. Blom.
Clymer,.....Oud. J. W. Einink.
Paterson, 2de,Ds. H. H. Dieperink Langereis, oud. N. Cole.

Classe Grand Rapids:

Grand Rapids, Spring str.,.....Ds. J. H. Vos, oud., W. Brink.
“ “ East str.,.....Ds. S. B. Sevensma, oud. J. Bolt.
“ “ Coldbrook,.....Ds. L. J. Hulst, oud. S. S. Postma.
“ “ Alpine Ave.,.....Ds. P. Ekster, oud. A. Van Bree.
“ “ 5th Ave.,.....Ds. W. R. Smidt, oud. H. Helms.
“ “ Crosby str.,.....Ds. G. Broene, oud. H. Van der Ark.
“ “ Lagrave str.,.....Ds. J. Y. De Baun, oud. B. De Graaf.
“ “ Oakdale Park,.....Oud. G. Brouwer.
Kalamazoo,.....Oud. W. Hoek.
Cleveland, o. z.,.....Oud. M. Dekker.

Cleveland, w. z.,	Ds. H. Tempel.
Kellogsville,	Ds. R. Drukker, oud. M. Boersma.
Jennisonville,	Oud. M. Alberda.
Allendale,	Ds. W. Heijns, oud. J. Zijlstra.
Lamont,	Ds. W. H. Frieling, oud. H. Harmsen.
Eastmanville,	Oud. J. Voshol.

Classe Holland:

Graafschap,	Oud. J. Ensing.
Vriesland,	Oud. P. H. Karsten.
Noordeloos,	Oud. P. Heijboer.
Zeeland, 1ste,	Ds. J. Keizer, oud. A. Naaije.
Holland, Market str.,	Ds. E. Van der Vries, oud. H. Kracht.
Niekerk,	Ds. F. Wielandt, oud. H. Van Dommelen.
Collendoorn,	Ds. H. Douwstra, oud. A. Postma.
Jamestown,	Oud. A. Knol.
Drenthe,	Ds. E. Broene, oud. A. Lanning.
Zeeland, 2de,	Ds. J. Riemersma, oud. B. J. Veneklasen.
Beaverdam,	Oud. K. Zwartwold.
Holland, 9de str.,	Ds. E. Bos, oud. T. Keppel.
Overisel,	Ds. P. Schut, oud. H. Richterink.
Borculo,	Oud. L. Morsing.
South Olive,	Ds. J. Manni, oud. J. Talen.
Oakland,	Ds. G. Hoeksema, oud. J. Meijaard.

Classe Muskegon.

Grand Haven, 1ste,	Oud. M. Van den Bosch.
Muskegon, 1ste,	Ds. J. I. Fles, oud. E. K. Van der Linde.
Grand Haven, 2de,	Ds. G. D. De Jong.
Spring Lake,	D. J. Post, oud. H. Oosting.
Fremont,	Ds. J. Noordewier, oud. A. Kuizenga.
Vogel Centre,	Ds. J. Schepers, oud. L. Jager.
Richland,	Ds. P. Van Vliet, oud. H. Vonk.
New Era,	Oud. B. Van den Berg.
Muskegon, 2de,	Ds. A. Keizer, oud. G. Yonker.
Muskegon, 3de,	Ds. P. Kosten, oud. K. Kniphuizen.

Classe Illinois.

Cincinnati,	Oud. J. De Roo.
Chicago,	Ds. W. Greve.
Lafayette,	Ds. M. J. Marcusse, oud. A. Torrenge.
Lansing,	Oud. J. Prins.
Roseland,	Ds. H. Van der Werp, oud. J. Prins.
Alto,	Ds. J. C. Groeneveld.
South Holland,	Ds. R. T. Kuiper.
Sheboygan,	Ds. M. Van Vessel.

Classe Iowa:

Ridott,	Ds. H. Potgieter, oud E. Ammerman.
Pella,	Ds. J. B. Hoekstra, oud. J. Meinardi.
Wellsburg,	Ds. H. Bode, oud. D. Eekhoff.
Ackley,	Ds. H. Huizingh.
Orange City,	Ds. J. Guelker, oud. A. Cupido.
Rotterdam,	Ds. E. Breen.
New Holland,	Ds. A. W. Meijer.
Harrison,	Ds. C. Bode.
Oost Vriesland,	Oud. C. J. Okones.

Classe Hackensack:

Paterson,	Ds. S. I. Van der Beek.
-----------	-------------------------

ART. 2.

Verkiezing van het moderamen, Ds. L. J. Hulst, præses; Ds. R. T. Kuiper, vice-præses; Ds. A. Keizer, scriba; Ds. J. Riemersma, adjunct-scriba.

ART. 3.

De præses der vorige vergadering treedt af onder betuiging van dank aan de Synode voor het vertrouwen in hem geschonken, wenscht den nieuw benoemden præses voorspoed en legt het præsidium in zijne hand. Ds. Hulst neemt de stoel, spreekt over het moeilijke van zijn taak, vraagt geduld van de vergadering en de hulp van den vice-president en bidt den Heere om Zijnen zegen.

ART. 4.

De præses verzoekt de Synode op te staan, leest voor de openlijke verklaring tot instemming van de formulieren van eenigheid, wat met een luid "ja" zonder één "neen" wordt beantwoord.

ART. 5.

De Synode besluit te vergaderen voormiddags van 8—11:45, namiddags van 2—5:45 uur, terwijl in elke zitting 15 min. pauze zal genomen worden.

ART. 6.

De præses hetinnert het overlijden van de broeders-predikanten Ds. S. Barou, L. Rietdijk en O. Stuit en verwelkomt de leeraars: H. H. Dieperink Langereis, P. Van Vlaanderen en H. Potgieter sinds de vorige Synode naar hier overgekomen, en de predikanten E. v. d. Berge, A. W. Meijer, P. v. Vliet, E. Breen en J. Manni sedert de vorige vergadering in den wijngaard des Heeren uitgestooten en Rev. S. I. v. d. Beek afgevaardigde van de classis Hackensack. Omtrent de docenten besluit men bij art. 8 vorige synodale vergadering te blijven, waarna deze zit-

ting gesloten wordt met dankzegging bij monde van Ds. R. T. Kuiper, na gezongen te hebben Ps. 134: 2.

Namiddagzitting.

Geopend met zingen van Ps. 119: 17 en gebed door Ds. W. H. Frieling.

ART. 7.

De vergadering besluit een commissie te benoemen, om de notulen van de vorige synodale vergadering in te zien en daaromtrent later te rapporteeren, tot welke commissie worden aangewezen Dss. J. Noordewier, J. Post en P. Schut.

ART. 8.

Als kennisgeving wordt aangenomen, dat Ds. J. Plesscher van Lincoln Centre op reis naar hier ongesteld was geworden en zich daarom over zijne afwezigheid laat verontschuldigen en de Synode groeten.

ART. 9.

Wordt besloten dat de eerste artikelen van het agendum, handelen de over de binnenlandsche zending, in handen van de hoofdcommissie der B. Z. worde gegeven, om daarover later rapport uit te brengen en de vergadering van advies te dienen. Genoemde commissie is: Dss. J. H. Vos, J. Noordewier, H. Douwstra, J. C. Groeneveld, C. Bode en ouderling H. Beeuwkes.

ART. 10.

Omtrent rubriek II van het agendum Theol. school besluit men dit tot Vrijdag morgen ter tafel te leggen.

ART. 11.

Ds. J. Noordewier brengt rapport uit over de binnenlandsche zending, welk rapport wordt goedgekeurd, om na afrekening in de bijlagen der synodale handelingen op te nemen. Zie Bijlage I.

ART. 12.

Zendingsleeraren:

a. Ds. E. Breen doet verslag van zijn werk, waaruit blijkt dat hij 7 gemeenten heeft bezocht, dat werk met genoegen doet en niet ongezend is.

b. Ds. M. J. Marcusse had sinds de vorige Synode nog slechts 2 gemeenten bezocht en had gemeend een beroep naar Lafayette te moeten aannemen.

c. Ds. v. Vessem geeft eveneens verslag en zegt zijn werk met lust te hebben gedaan. Hij heeft sedert zijne beroeping tot dat werk op de vorige Synode 511 huisgezinnen bezocht, 142 leden opgenomen door doop of belijdenis, 235 maal gepreekt, 59 maal kerkeraadsvergadering geleid,

98 maal catechisatie, 17 keer H. Avondmaal en 20 maal Doopsbediening gehouden. Hij heeft nu echter gemeend naar Cincinnati te moeten vertrekken, gelijk hij de roeping derwaarts reeds heeft aangenomen. In handen van de zendings-commissie wordt het gegeven om met Ds. M. Van Vessem te spreken, wanneer hij met een afscheidswoord het zendingsveld zal verlaten.

ART. 13.

Ds. P. Schut doet verslag van den staat der kas tot Bijbelverspreiding onder de Heidenen. Besloten dat de Penn. zich in connectie stelle met onzen zendeling Ds. T. v. d. Bosch, om dit geld voor Bijbels onder de Indianen te besteden.

ART. 14.

Rapport wordt uitgebracht door de Synodale comm., wat wordt aangenomen en goedgekeurd, om het verder te plaatsen in de bijlagen der synodale hondelingen. Zie Bijlage II. Hierop worden brieven gelezen van de Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika en van de oud-Geref. kerk in Bentheim, welke als kennisgeving worden aangenomen.

ART. 15.

De vergadering besluit aan rapporteurs van couranten dezelfde vrijheid te verleen als vroeger, zie art. 13 Synode '86. Verder dat ook Doe. Boer, redacteur van *De Wachter* onder de zelfde bepaling valt.

ART. 16.

Voorgelezen wordt een reglement voor de synodale commissie, zie art. 94 vorige Synode, en in zijn geheel aangenomen. Zie bijlagen IV.

ART. 17.

In behandeling komt rubriek II van het agendum, tweede punt, in betrekking tot het curatorium. Besloten wordt dat de Classen hare curatoren benoemen in deze verhouding: Classe Hudson, I; Illinois, 1; Iowa, 1; Holland, 2, Grand Rapids, 2 en classe Muskegon 2, met dien verstande dat het tegenwoordige curatorium tot Sept. a. s. zal dienen; de reiskosten van de curatoren door de Kerk in 't algemeen te dragen.

ART. 18.

Aan de orde komt rubriek III van 't agendum, Zending onder de Heidenen. Nadat een voorstel om dit in handen der comm. te stellen afgestemd was, wordt het ter tafel gelegd tot morgen. De tijd verstrekende wordt de vergadering met dankzegging gesloten door Ds. J. Y. De Baun na gezongen te hebben Ps. 134: 3.

10 Juni. — *Morgenzitting.*

Wordt geopend met gebed door Ds. J. H. Vos en gezongen Ps. 86: 6. Gedurende deze vergadering wordt zitting verleend aan Ds. W. Greve

van Chicago; T. Keppel, van Holland, 9th str., terwijl H. Van Ark van Crosby str., Grand Rapids was vervangen door zijnen secundus J. Dijkstra.

ART. 19.

Notulen van den vorigen dag gelezen en na aannahme, met enkele wijzigingen goedgekeurd.

ART. 20.

De discussie wordt voortgezet over de zending onder de Heidenen, zie art. 18. Besloten wordt, dat den zendelingen onzer Kerk, die in ons eigen land onder de Heidenen arbeiden, zal worden vergund onze synodale vergaderingen bij te wonen en dat hun daartoe de reiskosten moeten worden vergoed. Bij de lezing der notulen wordt besloten aan dit artikel toe te voegen: "in overleg met en onderwerping aan de commissie voor de zending onder de Heidenen."

ART. 21.

RAPPORTEN.—a. Door den penn. van het Dollarfonds; Dss. H. v. d. Werp en M. v. Vessem, als comm. aangewezen om het boek in te zien en daarvan later verslag te geven.

b. Voor de kas Emeriti-predikanten, pred. weduwen en weezen, wordt rapport uitgebracht. Zie bijlage V.

c. Een reglement voor dit doel wordt voorgelezen, zie art. 94 vorige Synode, wat aangenomen wordt om het verder art. voor art. in te zien. Bij de inzage van art. 5 wordt rubriek V. van het agendum behandeld, luidende: "De classis (Illinois) stelt voor dat het benodigde voor de kas van Emeriti pred., weduwen en weezen geheven worde op dezelfde wijze als het tractement voor de docenten." Na bespreking besloten bij het oude te blijven. Onder de behandeling dezer artikelen het verdagingsuur aangebroken zijnde, wordt er gesloten met 't zingen van Ps. 119: 3 en dankzegging door docent G. Hemkes.

Middagzitting.

Geopend met gebed door Ds. J. Riemersma, gezongen wordt Ps. 25: 2.

ART. 22.

De inzage van het reglement voor de Emeriti-kas wordt voortgezet en na wijziging van sommige artikelen wordt nu besloten het op te nemen in de bijlagen van de synodale handelingen. Zie bijlage VI. Een comm. wordt benoemd benevens de bestaande comm. Dss. R. T. Kuiper, H. v. d. Werp en ouderling A. Van Bree om de gansche zaak samen te bespreken en in een latere zitting daarvan verslag te doen. Deze comm. is Dss. E. Van der Vries en H. Potgieter en ouderlingen A. Lanning en S. S. Postma.

ART. 23.

Rubriek IV van het agendum komt in behandeling, waarin herziening gevraagd wordt van art. 65 der algemeene bepalingen. Dit art. luidt: "Er wordt gevraagd of een lidmaat der gemeente onder censuur zijnde en alsdan zijn lidmaatschap opzeggende, daardoor buiten 't bereik der kerkelijke behandeling komt?" Het antwoord daarop luidt, dat de kerk aan zulke te beklagen personen niets meer kan doen, omdat ze zich buiten het bereik der kerk gesteld hebben. De docenten geven praeadvies en na tamelijk breede discussie over deze tuchtzaak wordt besloten genoemd artikel te schrappen.

ART. 24.

Rapport wordt uitgebracht door de classe Hudson over de taak haar opgedragen, zie art. 48 b vorige Synode, in betrekking tot de vereeniging met de T. R. P. D. church. Dit rapport wordt aangenomen en toelichting gevraagd. De afgevaardigde van de classe Hackensack Rev. S. I. v. d. Beek wordt het woord gegeven en spreekt zakelijk aldus:

a. Dat het reeds ongeveer 19 jaar geleden is, dat samensprekingen tusschen hen en ons is aangevangen.

b. Sinds dien tijd is de band tusschen ons nauwer toegehaald, zóó dat onze predikanten voor elkander optreden, onze leden samen H. Avondmaal houden en van weerszijden attestaties worden afgegeven.

c. Met de classe Hudson hadden ze vergaderd over vereeniging en vanwege één punt was de vereeniging niet voltrokken. In belijdenis en kerkorde is men één, maar men gebruikt behalve de Psalmen 52 gezangen in overeenstemming met de 52 Zondagen van onzen catechismus opgesteld. Niet willen zij ons die gezangen opdringen, evenmin als zij de onze wenschen.

d. Het rapport van de classe Hudson wordt daarna goedgekeurd en later besloten het in de bijlagen op te nemen, zie Bijlage VII. De zaak zelve wordt in handen van een comm. van 5 leden gelegd, die later zal rapporteeren. Deze comm. is Dss. J. Noordewier, H. v. d. Werp en R. Drukker en ouderlingen T. Keppel en P. Karsten, in tegenwoordigheid van de classen Hackensack en Hudson en Rev. J. Y. De Baun, die deze comm. van advies mogen dienen.

ART. 25.

In behandeling wordt genomen het eerste art. van rubriek VI van 't agendum handelende over de kas "ex bonnis publicis." Na toelichting wordt dit art. alsmede het volgende daarmede in verband staande, gelegd in handen van Dss. W. R. Smidt en J. Keizer en Ouderl. H. Beeuwkes als Comm., om later verslag van hunne besprekingen te geven en de Synode voor te lichten.

ART. 26.

Rubriek VII van 't agendum "Wachterzaken" komt in bespreking.

Aangenomen werd dit voorstel: "Den redacteur van *De Wachter* worde een 3tal medewerkers benevens een Comm. van Toezicht terzijde gesteld." Zie hieromtrent art. 38 beneden.

ART. 27.

De Synode besluit Ds. P. v. Vlaanderen, laatst overgekomen predikant, te verzoeken aanstaanden Dinsdagavond te prediken, waarna de vergadering verdaagt tot morgen, na gezongen te hebben Ps. 72:11 en dankzegging door Ds. A. Keizer.

Juni 6, '90. — Morgenzitting.

Na gezongen te hebben Ps. 84:3 wordt gebeden door Ds. H. H. D. Langereis. Br. M. Alberda van Jennisonville is vervangen door zijn secundus T. Kort.

ART. 28.

De notulen van de beide vorige zittingen worden gelezen en aangenomen. Aan art. 20 wordt besloten dit amendement toe te voegen: "in overleg en in onderwerping aan de Comm. van de Zending onder de Heidenen." Daarna worden de notulen na eenige opmerkingen goedgekeurd.

ART. 29.

Van tafel wordt genomen de zaak omtrent de Theol. School zie art. 10. Dss. L. J. Hulst, J. Noordewier en ouderling J. W. Garvelink door het Curatorium als Comm. benoemd om uit te zien naar een plaats voor het gebouw, doet verslag van haar werk. Allereerst komt aan de orde of de kerk noodzakelijk een eigen gebouw moet hebben. De docenten geven praedvies in betrekking tot deze zaak en blijkt dat het wel goed zou zijn een gebouw te hebben, maar er niet minder behoefte bestaat aan vermeerdering van de bibliotheek. Na breede bespreking besluit men over te gaan tot het zetten van een eigen schoolgebouw. Daarna komt aan de orde waar dat gebouw zal geplaatst worden. Ook over dit onderwerp wordt het praedvies van de docenten gevraagd, alsmede advies van het curatorium. Verder wordt een brief van het studenten-corps gelezen met verzoek om de School in of bij Grand Rapids te laten blijven. Ter sprake komen de woonhuizen in verband met het salaris der docenten, en onder de bespreking hiervan is de tijd verstreken en wordt deze vergadering gesloten met 't zingen van Ps. 87:1 en dankzegging door Ds. E. v. d. Vries.

Middagzitting werd geopend met gebed door ouderl. J. Blom na gezongen te hebben Ps. 1:2.

ART. 30.

Besloten om 5 uur te verdagen tot Maandagmiddag half twee.

ART. 31.

De zaak aan het einde van de morgenzitting ten sprake gekomen

omtrent de docenten, wordt besloten daarover niet meer te spreken maar alleen over de plaats waar de School zal gebouwd worden. Voor Zeeland wordt eerst, dan voor Holland en verder voor Grand Rapids gesproken en daarna wordt de discussie meer algemeen. Als het sluitingsuur is aangebroken is men voor stemming nog niet rijp en wordt de zaak ter tafel gelegd tot Maandagmiddag. De zitting wordt gesloten door te zingen Ps. 89:8 terwijl Ds. J. Noordewier deze zaak den Heere opdraagt en met dankzegging eindigt.

Zitting—Juni 9, '90.

Ter opening wordt gezongen van den Morgenzang vers 4 en gebeden door Ds. C. Bode.

ART. 32.

De praeses heet de vergadering welkom en brengt de groete over van Ds. W. H. Frieling, die niet tegenwoordig kan zijn, wjl hij tehuis is geroepen vanwege de verergerde ziekte zijner echtgenoot. Daarna wordt de presentielijst afgeroepen en blijkt dat D. Mohr van Allendale, H. Zietsema van Eastmanville, H. Tien van Graafschap, M. Notier van Holland, J. Eisen van Kollendoorn, J. H. Nijkerk van Overisel, W. Kalsbeek van Borculo, H. Timmer van S.-Olive, J. van der Ven van Grand Haven II, B. Heetderk, van Fremont, K. Battema van Muskegon III, W. Van Houw van Grand Rapids 5th Ave., hunne primi vervangen hebben, terwijl Ds. J. Van der Werp als deputaat van Englewood tegenwoordig is, wiens lastbrief wordt ingezien en goedgekeurd. Al dezen wordt zitting verleend.

ART. 33.

De discussiën over de plaatsing der Theol. School worden warm voortgezet, waaraan door verschillende broeders wordt deelgenomen en het voor en tegen van genoemde plaatsen veelzijdig wordt besproken. Daarna gaat men over tot stemming, nadat de praeses vooraf bij deze belangrijke zaak in den gebede is voorgegaan. Men besluit met volstreekte meerderheid van stemmen te beslissen waar de School zal gebouwd worden en bij opening der briefjes blijkt dat Grand Rapids is aangewezen, wjl deze plaats 70, Holland 26 en Zeeland 2 stemmen verkrijgt.

ART. 34.

Aan de orde wordt gesteld de verkiezing van Trustees. Aftredende leden zijn: Dss. L. J. Hulst en J. Noordewier en ouderlingen: J. W. Garvelink en H. Ridderink, terwijl br. J. Gelock door den dood ontvalen is. Herkozen worden Dss. L. J. Hulst en J. Noordewier en ouderl. J. W. Garvelink en gekozen Ds. E. Bos en ouderl. A. Van Bree. Verdaagd na 't zingen van Ps. 84:6, terwijl Ds. J. I. Fles met dankzegging eindigt.

Juni 10, '90 — Morgenzitting

Geopend met 't zingen van Ps. 119:3 en gebed door Ds. F. Wilandt.

ART. 35.

De præsies wordt verzocht de gedachte te tafel te brengen, om Miss Ellen Van den Berge, die aan de kerk zulk een rijk aanbod deed van huis, lot enz. ingeval de Synode Holland mocht aanwijzen als de plaats tot het bouwen der Theol. School, deze zuster voor hare belofte erkentelijk te zijn. Besloten wordt dat dit schriftelijk zal gedaan worden, onderteeekend door den præsies en scriba dezer Synode.

ART. 36.

Omtrent de uitvoering van art. 34 zijnde de bouwing der Theol. School besluit de Synode, dit in handen van het Trustee te leggen zonder eenige bepaling wat aangaat plaats, wijze waarop en kosten. Alvoers dit Trustee tot bouwing overgaat, zullen de benodigde gelden moeten ontvangen of verzekerd zijn, terwijl men tot de koop van den grond onverwijld mag overgaan.

ART. 37.

Ter kennis wordt gebracht dat Rev. J. Y. De Baun \$50,00 als eerste steen voor de te bouwen Theol. School aanbiedt, ter gedachtenis van zijne overleden echtgenoot, en dat Ds. Noordewier \$400,00 voor de School en \$100,00 voor de bibliotheek, en Ds. R. T. Kuiper \$75,00 voor 't gebouw en \$25,00 voor de bibliotheek toezeggen. De vergadering besluit dezen broeders voor hunne milde giften dank te zeggen, waaraan de præsies met eenige gepaste woorden voldoet en tevens besloten hiervan in de notulen melding te maken.

ART. 38.

Ter tafel wordt gebracht art. 26, in verband met rubriek VII van het agendum, handelende over de "Wachter." Bij acclamatie wordt als comm. van toezicht benoemd Dss. L. J. Hulst, P. Ekster en G. Broene, en als medewerkers worden niet drie, zooals in art. 26 bepaald was, maar deze 12 predikanten aangewezen: E. Bos, J. I. Fles, W. Heyns, J. B. Hoekstra, G. D. De Jong, A. Keizer, J. Noordewier, H. Potgieter, J. Riemersma, H. H. Dieperink Langereis, P. Van Vlaanderen en H. Van der Werp, die zich verbinden elke maand een artikel te leveren.

ART. 39.

Tot Comm. voor de Emeriti kas worden gekozen:

Primi Ds. R. T. Kuiper,

Secundi Ds. E. Bos.

" " J. H. Vos,

" " L. J. Hulst.

" Ouderl. A. Van Bree,

" Ouderl. W. Brink.

" " T. Keppel,

" " M. Notier.

" " S. S. Postma,

" " B. J. Veneklasen.

ART. 40.

Rapport wordt uitgebracht door de Comm. geneemd in art. 25, omtrent de kas "ex bonis publicis." In dit rapport wordt geadviseerd, dat student B. H. Einink komt voor rekening van Classe Hudson, J. Van De Meij voor Classe Muskegon, S. Koster en G. Berkhof voor Classe Grand Rapids, J. Groen, H. Walkotten en G. Jansen voor Classe Holland. Classe Holland ontvange \$200,00 vergoeding voor student Groen uit de algemeene kas, terwijl de terug ontvangen gelden later verdeeld worden onder de Classen die ze gaven, al naar mate ze langer of korter voor rekening van eenige classe waren. Dit rapport wordt aangenomen en na eenige toelichting in zijn geheel goedgekeurd.

Deze morgenzitting wordt gesloten met dankzegging door Ds. P. Schut na 't zingen van Ps. 81:12.

Middagzitting.

Gezongen Ps. 86:6, terwijl Ds. W. Greve in den gebede voortgaat.

ART. 41.

Reeds aan het slot van de morgenzitting was aan de orde gekomen Rubriek VI, art. 2 van 't agendum, waarin de Classe Iowa herziening vraagt van art. 66 vorige Synode, luidende aldus: "Een Comm. voor de kas E. B. P. roepe uit haren kring jongelingen op, make uit hen eene keuze en zende die naar het admissie-examen te Grand Rapids." Besloten wordt: "eenige Classe mag een student te school zenden, mits hij voldaan heeft aan het admissie-examen, waarvan de Synode het program zal leveren." Dit program is saamgevat in deze bewoordingen:

- a. Bewijs van lidmaatschap en aanbeveling van den kerkeraad, of van vrienden voor hen die geen leden onzer kerk zijn.
- b. Blijken van goeden aanleg.
- c. Openbaring van innerlijke godsvrucht.

ART. 42.

In betrekking tot de Zondagschoollessen in *De Wachter*, zie Rubriek VII, art. 2 van 't Agendum, besluit de Synode, deze even als vroeger door den redacteur in de Hollandsche taal te doen verschijnen. Omtrent het nadrukken dezer lessen en eveneens een instructie, met verzoek om Zondagschool kalenders en toelichtingen te bezorgen, wordt besloten om hierop niet in te gaan.

ART. 43.

Ouderling S. S. Postma wordt bij acclimatatie tot algemeen Penn. der Theol. School en Studentenkas herbenoemd. Later besloten om hem hiervoor jaarlijks \$50.00 vergoeding te geven.

ART. 44.

Het rapport van de commissie in betrekking tot vereeniging met de

T. R. P. D. Church, zie art. 24, komt ter tafel. Dit rapport wordt aangenomen en daarna breed besproken. Daar het sluitings uur is aangebroken, wordt er besloten te verdagen, waaraan gevolg wordt gegeven door te zingen Ps. 81: 15 en dankzegging door Ds. P. Kosten.

Juni 11 '90, Morgen zitting.

Gezongen Ps. 138: 3; gebeden door Ds. J. Keizer. Ouderling G. W. Dijkstra van Grand Rapids, Crosby st., is vervangen door H. Van den Ark.

ART. 45.

De notulen worden gelezen en aangenomen en na eenige verbeteringen goedgekeurd.

ART. 46.

Van tafel wordt genomen de zaak, aan het slot van de vorige zitting besproken: de vereeniging met de T. R. P. D. church en de discussie daaromtrent voortgezet.

ART. 47.

Rev. W. G. Morehead D. D. van het Presbyterium van Xenia, afgevaardigde door de "General Assembly" der U. P. church naar deze Synode, wordt door Ds. E. Van den Berge der vergadering voorgesteld. Zijn lastbrief wordt voorgelezen en men besluit Zijn Eerw. zitting te verleen als corresponderend lid.

ART. 48.

Na de pauze wordt door Ds. J. Keizer ter kennis van de vergadering gebracht, dat Dr. M. Veenboer \$25.00 toezegt voor den bouw der Theol. School. Besloten dit in de notulen op te nemen, terwijl aan Ds. J. Keizer wordt opgedragen hem hiervoor in naam der Synode dank te betuigen. Verder B. De Graaf en Ds. L. J. Hulst, die elk \$50.00 beloven, met dien verstande dat deze beide giften, alsmede die van Ds. J. Y. De Baun begrepen zijn onder de \$6,000.00 die Grand Rapids voor den schoolbouw had beloofd. De Synode zegt dank en verlangt dat ook dit zal genotuleerd worden.

ART. 49.

Na verdere discussie over de vereeniging bedoeld in art. 46 wordt besloten: "De Synode keurt de handelingen van de commissie in zake de vereeniging met de T. R. P. D. church goed, met dien verstande dat het gebruik van de 52 gezangen over den Heidebergischen Catechismus bij hen zullen geduld worden, doch in Hollandsch of in Duitsch sprekende gemeenten geen gezangen mogen worden ingevoerd." Het rapport van deze commissie wordt in de Bijlagen opgenomen, zie Bijlage VIII. Verder wordt besloten van dit besluit schriftelijk kennis te geven aan de Classe Hackensack en een opwekking daarbij tot ondersteu-

ning van de fondsen onder ons. De Præses reikte daarop in naam van de Synode de broederhand aan Rev. S. I. Van der Beek, met een hartelijk woord, wat even hartelijk wordt beantwoord, van beiden inhoudende dat Gods beste zegen op de vereeniging ruste.

ART. 50.

Aan de orde wordt gebracht, dat Dr. W. G. Moorehead, afgevaardigde van de "General Assembly" der U. P. church gehoord worde—vooraf wordt Ds. J. Y. De Baun verzocht hem toe te spreken, die zulks doet in deze bewoordingen:

"GELEEFDE BROEDER! In naam der Synode der Holl. Chris. Geref. Kerk heet ik u welkom en het verblijdt ons u hier te zien als afgevaardigde van de U. P. Church naar deze Synode, temeer omdat uw kerk de grootere, de onze de mindere is. Het verheugt ons te weten en te gelooven, dat gij vaststaat op de fundamenteele waarheden als uitgedrukt is in de belijdenisschriften van uwe en onze kerk.—In onze dagen van vervalsching der leer en verzwakking van de grondwaarheden van den godsdienst, hopen wij elkanders harten te sterken, schouder aan schouder staande, om den stroom der dwalingen tegen te staan.—Het verschil van taal mag eene geheele eenheid verhinderen, toch kan ik u verzekeren dat wij gereed zijn hand aan hand met u te arbeiden tot uitbreiding van Christus Kerk op aarde."

Hierop antwoordt Dr. W. G. Moorehead zakelijk aldus:

"MR. PRESIDENT EN BROEDEREN! Het is mij opgedragen de broedergroete en christelijke heilwensch u te brengen van de "General Assembly" van de U. P. Church. Belast u toe te bidden genade, vrede en barmhartigheid van God onzen Vader en onzen Heere Jezus Christus. Er bij te voegen dat er eene commissie benoemd is, die met uwe commissie verder handele, om elkander beter te leeren kennen en samen te raadplegen omtrent de belangen en beginselen, die ons beide dierbaar zijn. Dit had ik officieel te zeggen; vergun mij nog iets persoonlijks er te mogen bijvoegen.

Ik wenschte voor 20 minuten de gave der talen te hebben, want hoewel ik eenige weinige woorden van uwe discussiën heb kunnen verstaan, toch ben ik u een barbaar.

Ik denk dat er tusschen ons vele punten van overeenkomst bestaan. Wij zijn beiden een volk van ouden stijl; wenschen aan het oude vast te houden en de oude paden te bewandelen; onder ons is geene beweging om de belijdenis te bekorten of te veranderen, maar aan de belijdenis door de vaderen ons overgeleverd vast te houden in deze dagen van afval en verstrooiing. Ik heb er belang bij wat hier voorvalt en heb mijne reden daarvoor. Twee studenten, die aan onze school studeerden en thans in uwe kerk arbeiden*, schamen wij ons niet en wij gelooven ook

* Broeder J. Kruidenier, die als zendeling in Egypte werkt, wordt gedeeltelijk door de U. P. church en deels door de Classis Holland onzer kerk ondersteund.

gij niet. Onlangs hebben wij bericht ontvangen van br. Kruidenier uit Egypte, dat hij zijn werk aldaar met groot genoegen doet en een der zendelingen getuigde van hem, dat hij in de Arabische taal goede vorderingen maakte. Ik zal u niet langer ophouden, slechts wil ik nog dit zeggen, dat er zich ongeveer zes jaren geleden een neiging in onze kerk openbaarde tegen het geïnspireerde kerkgezag en ten gunste van geheime genootschappen, maar thans niet meer, en wat in de laatste jaren is voorgevallen maakt onvermijdelijk een beslist standpunt in te nemen tegen dien geest. Stel ons in de gelegenheid u beter te leeren kennen. Met de brs. Kruidenier en v. d. Berge en nog een lid dezer Synode met wien we correspondeerden, maakten wij kennis, maar dat we elkanders wederzijdsche belangen beter mogen leeren kennen.—Dat vrede en liefde onder u blijve! ZEw. wordt daarop gevraagd naar de reden van het heengaan van hen van eenige gemeenten, waarop geantwoord wordt, dat dezen een brochure hebben uitgegeven, waarin zij verklaren dat zij dit alleen gedaan hebben, omdat de Presb. church of the U. S. waarbij ze zich aansloten, meer dan zij deed aan de zending, en dat zij van het voornemen niets wisten alvorens zij hen gingen verlaten. Omtrent vrijmetselaars wordt geantwoord, dat voor zooverre hij weet in zijn presbyterium van "de Western Synod" niemand lid is van een onder eede verbonden genootschap en dat ze dit ook nimmer zullen toestaan."

b. Aan de orde wordt nu gesteld, dat de comm. door de vorige Synode benoemd Dr. G. Vos, Dss. J. Y. De Baun en L. Rietdijk in zake met genoemde Kerk te correspondeeren, rapporteere, zie bijlage IX. Dit rapport wordt voorgelezen en goedgekeurd, de comm. bedankt en hun mandaat verlengd tot de volgende Synode en aan de bestaande comm., door het overlijden van Ds. L. Rietdijk tot twee gebracht, besloten een ouderling als lid toe te voegen, waartoe T. Keppel benoemd wordt.

c. In de middagzitting, als Dr. W. G. Moorehead te kennen geeft te moeten vertrekken, wordt hem nog gevraagd naar de verwisseling van kansel met predikanten uit een andere kerkgemeenschap, waarop ZEw. antwoordt dat dit zeer zelden plaats heeft en dan alleen met predikanten die in belijdenis nauw aan hen verwant zijn. Geeft voorts te kennen dat de "General Assembly" in Mei 't volgende jaar te Princeton, Ind., zal vergaderen en verzoekt derwaarts een deputatie te zenden, die ontvangen zal worden even hartelijk als hij thans ontvangen werd. Zegt nog dat het hem aangenaam was dezen dag hier door te brengen en eer hij heengaat wil hij den wensch uitspreken, dat de kennismaking inniger moge worden. Onze voorouders in Schotland moesten door de geloofsvervolgung veel verdragen, evenals de uwe in Holland. Dat wij deze erfenis bewaren!

Bij monde van Ds. J. Y. De Baun wordt ZEw. verzocht onze groete over te brengen aan de Kerk die hem zond, met den wensch dat wij nauwer mogen verbonden worden en de oude waarheid ons beiden steeds dierbaar blijve.

ART. 51.

Dss. J. Noordewier en E. v. d. Vries worden benoemd een lijst op te maken omtrent de afvaardiging der gemeenten in betrekking tot de onkosten, waarna de morgenzitting wordt gesloten met dankzegging door T. Keppel, gezongen Ps. 133: 1.

Middagzitting.

Gezongen Ps. 131: 4. Gebeden door J. Prins.

ART. 52.

De comm. genoemd in art. 51 omtrent de synodale onkosten doet verslag, welk rapport wordt aangenomen en goedgekeurd.

ART. 53.

Rapport van de comm. genoemd in art. 9 in betrekking tot de Binnl. zending wordt uitgebracht, aangenomen om daarna puntsgewijze te behandelen. Aan het slot der bespreking wordt besloten het gewijzigd in de notulen op te nemen. In sommige punten veranderd zijnde luidt het aldus:

WAARDE PRESIDENT EN BROEDERS!—Uwe comm. is vergaderd geweest en al de zaken op het agendum voorkomende betreffende de Binnenl. zending rijpelijk en biddend overwogen. Wij hebben het genoeg het volgende de Synode te rapporteeren: dat de zendings comm. een reglement ontwerpe, voor 't curatorium brenge en aan de volgende synodale vergadering ter goedkeuring voorlegge. Dat onze zendingsleeraar Ds. M. Van Vessem ons zendingsveld denkt te verlaten en Zondagavond a. s. zijn afscheidswoord in deze kerk zal geven. Zeer gaarne hadden we hem behouden, echter daar hij geloofde dat zijn Zender hem naar Cincinnati riep, wenschen wij Gode te zwijgen en zijn dankbaar voor het goede dat de Heere door middel van hem onzen gemeenten schonk.

Verder geeft uwe comm. het volgende advies der Synode in overweging:

a. Uwe comm. oordeelt dat aan het verzoek van Harrison, luidende: "Er wordt met allen mogelijken drang verzocht dat de Synode vooral in het Westen, zoo het haar doenlijk is, meer hulp verleene door de Binnenl. zending" — voldaan worde, en wel zóó dat er zooveel mogelijk in het Westen door de zendelingen en ook door de studenten in de vacantie gearbeid worde.—Door de Synode wordt dit aangenomen.

b. Wat de begeerte van classe Hudson betreft, dat de zendingsleeraren niet binnen den tijd van drie jaren zonder gezonde redenen mogen beroepen worden, oordeelt de comm. dat de Synode er niet op inga, omdat het nadeelig zou kunnen werken op de zendelingen. De Synode beslist overeenkomstig dit advies.

c. Verder adviseert uwe comm., dat als den zendelingen een ongeluk treft door brand of spoorwegramp, het aan de zendings comm. over

gelaten worde hem geheel of gedeeltelijk te vergoeden. De Synode besluit dat de zendingscomm. het recht heeft als het noodig is collecten voor die zendelingen op te nemen.

d. Wat betreft de reiskosten der zendelingen vrouwen, adviseert de comm. deze niet te vergoeden, maar het salaris der zendelingen met \$50 te verhoogen. De Synode besluit echter, op dit punt niet in te gaan en bij de oude gewoonte te blijven.

Nog moeten wij rapporteeren, dat er 22 gemeenten zijn die ondersteuning begeeren uit de Binnenl. zendingskas tot tractement, indien ze een leeraar verkrijgen, tot een gezamenlijk bedrag van \$3200, waarvan \$650 nu zeker jaarlijks bestaand moet worden, omdat zes gemeenten nu reeds een leeraar hebben. Met het oog op de zendingskas, de gewone collecten en met de hoop dat wij eerlang weer een tweeden zending verkrijgen is het niet mogelijk al die gemeenten in het algemeen te helpen, weshalve bieden wij het volgende aan. De Synode besluite, wat ze ook deed, dat uit de kas der Binnenl. zending jaarlijks worde uitgekeerd aan:

Oost-Vriesland, Nebr.....	\$100	Clymer, N. Y.....	\$ 50
Lansing, Ill.....	100	Richland, Mich.....	200
Firth, Neb.....	100	Fulton, Ill.....	100
Ridott, Ill.....	75	Alto, Wis.....	100
Harrison, Dak.....	75	Sayville, N. Y.....	50
Hull, Dak.....	100	Lafayette, Ind. voor één jaar..	100

Bunde en Prinsburg samen \$100, met dien verstande dat dit uitgekeerd worde aan wie van hen eerst een predikant verkrijgt. Onder dezelfde voorwaarde Vriesland en Overisel, (Dak.) samen \$100.

Dit is een gezamenlijk bedrag van \$1350. Zal de comm. aan die belofte voldoen, zoo moeten de gemeenten meer collecteeren, en die nog schulden bij de zendingskas hebben worden opgewekt om het terug te betalen, want er komt behoefte aan. De Synode besluit nog toe te zeggen een eigen predikant hebbende: Beaverdam, Rotterdam en Borculo ieder \$100; Lodi en Cleveland, westzijde, ieder \$50 jaarlijks.

Eindelijk zijn er verzoeken om voor sommige gemeenten een collecte op te nemen voor pastorie of anderszins. De Synode besluit hieromtrent voor Firth een collecte op te nemen en een aanbeveling daartoe in *De Wachter* te plaatsen door den scriba, eveneens beveelt de Synode een collecte aan voor Sheboygan en Oost-Vriesland.

Namens de commissie,

H. DOUWSTRA, Scriba.

De hoofdcomm. der binnenl. zending is: Ds. L. J. Hulst, pr.; Ds. J. Noordewier, penn.; Ds. H. Douwstra, scriba; Ds. J. C. Groeneveld, Ds. C. Bode, en oud. H. Beeuwkes.

ART. 54.

Het rapport van de comm. voor de Emeriti-kas luidt aldus:

WAARDE BROEDERS!—Uwe comm. aangesteld om de handelingen

der staande comm. voor Emeriti-, Pred-, Wed- en Weezenfonds na te zien en te overwegen brengt het navolgende voor de vergadering:

a. In de eerste plaats ging men over ter bevoordeeling van hetgeen gedaan was in de zaak van Ds. K. v. d. Bosch, die in plaats van \$300, nu \$150 was toegekend. Uwe comm. is van oordeel dat die uitdeeling in het vervolg alzoo moet geschieden en in geval ZEW. met die handeling niet tevreden is, art. 8 en 15 van het reglement voor Em., Pred., Wed. en Weezen worde uitgevoerd.

b. In betrekking tot de Wed. O. Stuit, haar had de comm. toegekend \$200 per jaar. Uwe comm. is van oordeel dat deze bedeeeling in 't vervolg alzoo worde voortgezet. En in geval de Wed. O. Stuit zich niet kan redden naar haar oordeel, zij den weg opvolge in art. 15 vermeld.

c. Ook had de comm. gelden moeten uitkeeren tot onderhoud van de Wed. L. Rietdijk. Aan haar was uitgedeeld \$50 per drie maanden. Uwe comm. is van oordeel dat die uitkeering te ruim is en dat men in 't vervolg niet over de \$150 in 't jaar ga.

d. Wat Ds. J. Stadt aangaat, aan hem betaalt men \$200 in 't jaar. Ons oordeel is, dat men in het vervolg deze som niet verminderde, en dat aan Ds. W. Coeling in 't vervolg \$100 in 't jaar worde uitgekeerd.

e. Ook kwam er een verzoek van de classis Iowa in betrekking tot Ds. J. Guelker, die in zwakke lichaamsomstandigheden verkeert en daarom Emeritaat aanvraagt, voorloopig voor den tijd van twee jaar, met een jaarlijksche ondersteuning van \$500. Uwe comm. kan op deze zaak geen beslist voorstel voor de vergadering brengen, maar legt de geheele zaak der vergadering voor zooals die tot haar kwam.

De comm. voornoemd,

E. v. d. VRIES, Scriba.

Dit rapport wordt aangenomen en na bespreking van de zaak betreffende Ds. J. Guelker, wordt besloten het verzoek van de classe Iowa in dezen toe te staan en dat deze gelden uit de kas voor Em. pred., wed. en weezen zullen genomen worden. De praeses geeft hiervan kennis aan Ds. J. Guelker, die zich tijdens de bespreking zijner zaak had verwijderd en deze bedankt de vergadering voor de inwilliging van zijn verzoek door middel van de classe tot de Synode gericht. Het verdagingsuur aangebroken zijnde sluit men deze zitting door te zingen van Ps. 119: 53 en gebed door oud. S. S. Postma.

Morgenzitting.—Juni 12

Gezongen Ps. 105: 5. In den gebede gaat voor Ds. G. D. De Jong.

ART. 55.

Notulen gelezen, aangenomen en na eenige wijzigingen goedgekeurd.

ART. 56.

Ter kennisgeving van de vergadering wordt gebracht dat de kerke-

raad van Grand Rapids, spring st., zich voorbehoudt protest aan te tekenen tegen het besluit in art. 49 genoemd.

Het protest luidt:

De ondergeteekenden, afgevaardigden ter Synode, protesteeren tegen het besluit der vergadering waardoor aan gemeenten organisch met ons vereenigd de vrijheid en het recht verleend wordt, zich van 52 gezangen te bedienen, in strijd met art. 69 der Dordtsche Kerkordening.

Hun protest berust op de navolgende gronden:

1. Art. 69 wordt daardoor tot een doode letter gemaakt en eene nieuwe bepaling daarvoor in de plaats gesteld, wat een gedeelte onzer Kerken betreft, zooals zij straks organisch vereenigd zullen zijn.

2. Door het amendement, dat met het rapport der commissie aangenomen werd, is aan al onze gemeenten door geheel de kerk heen, zoo dra zij Engelsch-sprekende gemeenten worden, het recht gewaarborgd zich ook van deze 52 gezangen te bedienen, waarmede dus in beginsel deze gezangen in al onze gemeenten zijn ingevoerd, met die beperking, dat alleen het gebruik der Hollandsche en Duitsche taal hunne invoering nog eenigen tijd zal tegenhouden.

3. Wij achten het in strijd met alle gezonde regels van kerkrecht, dat in één en dezelfde groep van kerken organisch met elkaar vereenigd, twee regels zullen gelden en vreezen als onvermijdelijk gevolg daarvan het verdringen van den nauweren regel door den wijderen.

4. Het rapport der comm. alsmede het amendement lijdt aan de tegenstrijdigheid, dat het eene organische eenheid wil bewerken, en toch van de kerken der classis Hackensack, als eene afzonderlijke klaaromschreven groep van kerken spreken blijft, ook voor de toekomst, nadat de vereeniging zal hebben plaats gegrepen. Wij meenen dat er na de vereeniging door niemand meer tusschen hen en anderen kan onderscheiden worden.

5. Wij gelooven dat het op den weg onzer Synode had gelegen om middelen aan te wenden, om tot eene confederatieve samenwerking met deze groep van kerken te geraken, dat daardoor onze positie zuiver ware gebleven, en veel moeite en bezwaar, die wij nu vreezen, ware voorkomen.

6. Wij betreuren dat door het tot stand komen dezer Vereeniging de principieele quaestie, of in onze kerken gezangen zullen gezongen worden, mede is beslist, en dat wel als een bijzaak. En wij hadden gewenscht dat de vergadering deze zaak afzonderlijk had in overweging genomen. Ten deele wenschen wij zulks omdat de gezangen-quaestie van uiterst teederen aard is, ten deele wijl we voor ons nog altijd meenen bij de stelregel te moeten blijven dat bij den openbaren eeredienst slechts Gods Woord behoorde gezongen te worden.

Om al deze redenen leggen wij ons protest voor uwe Eerwaarde ver-

gadering neer, opdat uit ons stilzwijgen niet worde afgeleid, dat wij het besluit der vergadering goedkeuren.

Was getekend, J. H. Vos,
Wm. Brink.

Grand Rapids, Mich., den 2den Juni 1890.

N. B. De afgevaardigden van Spring str. baseeren hun protest op de veronderstelling, dat met deze vereeniging in beginsel de invoering van gezangen is aangenomen, doch het moderamen vindt zich gedrongen tot de verklaring dat de Synode juist met de uitsluiting van Hollandsch en Duitsch sprekende gemeenten de invoering van gezangen heeft willen voorkomen.

Bovendien waren er nog vier andere namen onder dit protest, die van geen protest voor de Synode hebben doen blijken, waarom het moderamen zich genooddaakt ziet die namen te schrappen.

Het moderamen,

L. J. HULST, præses,

R. T. KUIPER, vice-præses,

A. KEIZER, Scriba,

J. RIEMERSMA, adjunct-scriba.

ART. 57.

Dss. H. v. d. Werp, J. Post en ouderling M. Notier als comm. benoemd om eenige brieven in te zien, aan de Synode gericht, om later rapport te geven.

ART. 58.

Aan de orde wordt gesteld rubriek IX^b omtrent "Patrons of Industry," "Unions" en "Farmers Alliance" wat in handen gelegd wordt van een comm. daartoe benoemd: Dr. G. Vos, Dss. E. Bos en J. Keizer, oud. H. Beeuwkes en A. Lanning, bijgestaan door oud. M. Notier en D. Mohr als adviseerende leden, om de Synode later van advies te dienen.

ART. 59.

In behandeling komt rubriek VIII van het agendum, in betrekking tot de Synodale afvaardiging, komende van de classen Illinois en Muskegon. Besloten op deze voorstellen niet in te gaan en bij het oude te blijven, zoowel wat de afvaardiging als wat den tijd van vergaderen betreft.

ART. 60.

De præses stelt aan de orde het voorstel van de classe Holland, van dezen inhoud: "De Synode lette op de beweging in de Presb. kerk in zake het veranderen van geloofsbelijdenis." Er wordt besloten: "De Synode drukke hare hartelijke sympathie uit met die broeders in de Presb. kerk van de Ver. Staten, die in de revisie-kwestie zich vasthou-

den aan Gods Woord, hunne geloofsbelijdenis van Westminster, en hopen en bidden dat zij voortgaan te strijden tegen alle dwalingen, en overwinnen mogen in den strijd tegen alle vijanden van Chr. J. ons gemeenschappelijk hoofd." Zie Bijlage X.

ART. 61.

Aan de orde komt het volgende punt van het agendum, in betrekking tot de vragen te doen bij de bevestiging van lidmaten: de vragen in art. 69 der algemeene bepalingen genoemd, meer in overeenstemming te brengen met het slot van het "kort begrip." Aangenomen wordt bij het bevestigen van lidmaten deze vragen te doen:

a. Of gij de leer die in het O. en N. T. en in art. des chr. geloofs begrepen is en in de chr. kerk alhier geleerd wordt, niet bekent de waarachtige en volkomen leer der zaligheid te wezen?

b. Of gij voorgenomen hebt door Gods genade bij deze leer te blijven, alle ketterijen daartegen strijdende te verwerpen en in een nieuw godzalig leven te wandelen?

c. Of gij u de kerkelijke regceering en indien gij u kwaamt te misgaan, ook aan de kerkelijke tucht zult onderwerpen?

Deze zitting wordt daarna gesloten met dankzegging door Ds. J. Post, na 't zingen van Ps. 111: 5.

Middagzitting.

Gezongen Ps. 25: 2, gebeden door oud. A. Lanning.

ART. 62.

Rapport van de comm. genoemd in art. 59. Het luidt aldus:

1. Wij zijn niet gereed een wel-gemotiveerd oordeel aangaande het eigenlijke doel der orde P. of I. en aangaande de middelen waardoor zij dit doel tracht te bereiken uit te brengen. Daar de orde een geheime orde is, zijn vooral de laatste nl. de middelen in het duister gehuld. Daarbij komt dat de sociale quaestie, waarmee ook dit verschijnsel samenhangt, uiterst ingewikkeld is en schier niemand zeggen kan waar zijne persoonlijke rechten ophouden en die van den naaste beginnen.

2. Wel moet toegegeven worden, dat de orde niet een bij eede verbonden geheim genootschap is, maar daartegenover staat dat zij een geheim genootschap is, dat zijne leden tot toestemming en geheimhouding verplicht, al eer zij aangaande het eigenlijk karakter der orde onderricht zijn.

3. Het ritueel der orde is, gelijk dat van schier alle geheime genootschappen van zoodanigen aard, dat een christen die waardiglijk des Evangelies wenscht te wandelen, zich moeielijk daaraan zal kunnen onderwerpen of er deel aan nemen. Het gaat vooral gedrukt door twee bezwaren, waarop we zouden willen wijzen: a. het is in de hoogste mate

onwaar en leidt tot komedie-spelen. b. het draagt een Heidensch karakter.

4. Het wil ons dunken, dat de orde de grenzen van de burgerlijke rechtspheer te buiten treedt en een humaniteits-ideaal zoekt te prediken, dat met den geest des christendoms onvereinigbaar is. Er is sprake van een streven naar kennis, wijsheid en gerechtigheid enz. enz. Wanneer wij in aanmerking nemen hoe vele geheime genootschappen op het streven naar zulk een anti-christelijk ideaal zijn aangelegd, zoo schijnt het ons voor een christen uiterst gevaarlijk toe zich bij deze orde te voegen. Toch zouden wij gaarne meer officieele gegevens op dit punt willen bezitten.

5. De orde met hare geheime verbroedering en afsluiting tegen anderen schijnt ons ook gevaar mee te brengen voor de gemeenschap der heiligen onder christen broeders, doordien men verplichtingen aangaat, die onder omstandigheden, het nakomen van den eersten christenplicht: "wel te doen aan de huisgenooten des geloofs," onmogelijk kunnen maken.

6. De comm. verzoekt dat de Synode haar in de gelegenheid stelle meerdere gegevens te verzamelen en deze aan de classen Grand Rapids, Holland en Muskegon aan te bieden, opdat deze hun gemeenschappelijk oordeel uitbrengen en door middel van *De Wachter* ter kennis van het publiek mogen doen toekomen. En dat hetzelfde onderzoek ook van toepassing zij op de "Unions" en "Farmers' Alliance," aangaande welke wij niet bereid zijn eenig rapport uit te brengen.

DS. E. BOS, praeses.

DR. G. VOS, scriba.

DS. J. KEIZER.

OD. H. BEEUWKES.

OD. A. LANNING.

Nadat dit rapport door de Synode was aangenomen maar niet goedgekeurd, is omtrent deze zaak dit besloten: "In zake P. of I., Farmers Alliance, Unions enz. verwijst de Synode vooreerst naar art. 90, Synode '86, met publieke waarschuwing in *De Wachter* voor dergelijke dingen door de comm. in het rapport genoemd, aan wie zij ook het verder onderzoek opdraagt."

ART. 63.

Ter tafel komt het punt van het agendum onder de rubriek van zaken van algemeen belang, luidende: De Synode stelt dezelfde orde op de terugbetaling der reiskosten voor de leeraars, die uit het oosten of westen overkomen, zooals dat regel is met de leeraars uit het buitenland." Dit wordt aangenomen, met dien verstande als de onkosten van overkomst der leeraars boven de \$50.00 gaat.

ART. 64.

Het volgende punt van het agendum komt aan de orde, inhoudende:

"De Synode spreke haar oordeel uit of een jongelingsvereeniging onzer kerk zoowel in hare oprichting of organiseering als in haar bestaan en werkzaamheden, onder toezicht van den kerkeraad moet staan of niet." Besloten hierop niet in te gaan.

ART. 65.

Door den præsies wordt aan de orde gebracht het volgende artikel voor het agendum, waarin inlichting wordt gevraagd of art. 67 in de Algemeene Bepalingen niet in strijd is met 1 Cor. 7: 15. Na toelichting van de classe Muskegon, vanwaar dit punt komt, geven de docenten præadvies. Het artikel luidt: "Er wordt gevraagd of een man getrouwd met eene andere vrouw, daar zijne eerste vrouw hem verlaten heeft, lidmaat of dooplidmaat der gemeente mag zijn?" Het antwoord was: "Neen". De Synode antwoordt op deze vraag: "Neen, niet anders dan om hoererij."

ART. 66.

Een andere vraag uit het agendum komt aan de orde: "Mage een man van wien de vrouw zich wettig liet scheiden omdat hij overspel bedreef, ingeval hij bij het leven zijner eerste vrouw weer in het huwelijk treedt, lid der gemeente zijn?" De Synode antwoordt ontkennend.

ART. 67.

Rapport van de commissie ter inzage van brieven zie artikel 57. Hieruit blijkt dat er brieven waren met groeten en heilbiede:

a. Van de gemeenten Oostburg, Rochester, Sheridan, Harderwijk en Montague, die zich tevens verontschuldigen over hunne absentie.

b. Een brief van Ds. W. Coeling waarin hij de Synode groet en voor de vergadering brengt de kerkelijke zegening des huwelijks. Dit voor kennisgeving aangenomen, met verzwijging naar art. 68 der Algemeene Bepalingen.

c. Een schrijven uit Chicago, waaromtrent besloten wordt terug te zenden waar het behoort.

ART. 68.

De præsies stelt aan de orde een verzoek, voorkomende op het agendum van de classe Iowa, dat er eene vertaling in het Duitsch bezorgd worde van de Formulieren van Eenheid en de Dortsche Kerkorde. Bij monde van Ds. G. Hemkes wordt rapport gedaan van de commissie genoemd in art. 96, Synode '86. Uit dit rapport blijkt dat de bestaande Duitse formulieren in onderscheiden punten van de onze verschillen, weshalve de Synode besluit het verzoek van de classe Iowa toe te staan, om eene vertaling van onze Formulieren van Eenheid en Dortsche Kerkorde te bezorgen, waarvan de uitvoering in handen gelegd wordt van de bestaande commissie en waaraan als lid wordt toegevoegd Ds. H. Potgieter.

Eveneens wat betreft de uitgave van een Duitsch blad en risico daarvan.

Deze zitting wordt daarop gesloten met dankzegging door Ds. H. Huizingh.

Avondzitting.

Nadat gezongen was Ps. 68: 17, wordt er gebeden door Ds. M. Van Vessem.

ART. 69.

Rapport van de zending onder de heidenen, wordt aangenomen en goedgekeurd, om in de Bijlagen op te nemen, zie Bijlage XI. Hierop gaat men over tot verkiezing van commissieleden.—Aftredende zijn Dss. R. T. Kuiper, E. Bos en Oud. J. C. Van der Ven—Ds. T. M. Van den Bosch is zendeling en Oud. J. Gelock is door den dood ontvallen. De uitslag is:

Primi,	Ds. R. T. KUIPER,	Zijn Secundus	Ds. J. POST.
"	" E. BOS,	"	" P. SCHUT.
"	" J. H. VOS,	"	" A. KEIZER.
"	Oud. J. C. VANDER VEN,	"	Oud. T. KEPPEL.

ART. 70.

Voorgelezen een brief van Ds. T. M. Van den Bosch onzen zendeling onder de Indianen aan de Synode gericht, welke als kennisgeving wordt aangenomen en verder besloten, dat de scriba hem uit naam der Synode een antwoord op zijn schrijven zende.

ART. 71.

Aan de orde komt het punt van het agendum van de Classe Hudson, luidende: "De Synode verbiede aan onze gemeenten een leeraar te beroepen uit de 'Reformed Church', tenzij die leeraar zich in het openbaar of per brief heeft beroepbaar gesteld." Besloten naar art. 82 der Algm. Bep. te verwijzen.

ART. 72.

Het laatste punt van 't agendum wordt door den præsies aan de orde gesteld, inhoudende: "De Synode bepale dat art. 58 onzer Alg. Bep. worde herzien opdat dit artikel beter belijnd zij en de verantwoordelijkheid niet op den kerkeraad maar op het besluit der Synode ruste." De Synode verwijst naar art. 69b van de Algem. Bep.

ART. 73.

Instructie van de kerkeraad van Grand Rapids, Spring st., luidende: "de Synode geve een duidelijke en volledige verklaring van art. 68 onzer Dortsche Kerkenorde:

a. Doe zij hare meening verstaan of dat artikel nog van volle kracht moet gehouden worden.

b. Verklare zich of allen die tot onze kerk behooren of zullen behooren er door gebonden worden."

Besloten wordt: De Synode deele aan den kerkeraad van Spring st. mede, dat hij zijn verlangen bevredigd ziet in art. 68 der D. K. die door al onze leeraars is onderteeekend en wordt behartigd.

ART. 74.

Ds. R.T. Kuiper wordt als lid der Synodale Comm. en Ds. J. Riemersma als peningmeester van 't Dollarfonds herbenoemd. De gelden van dit fonds te bewaren totdat de kas waarvoor ze bestemd zijn, ze noodig heeft. Br. P. Heijboer herbenoemd als controleur van alle fondsen, except de stud. kas.

ART. 75.

Daar het notulenboek vol is, besluit de Synode het in handen van den archivarius te stellen en een nieuw aan te schaffen.

ART. 76.

De Synode besluit, op voorstel van de classe Muskegon:

a. Attestaties te laten drukken voor doopleden. De uitvoering opgedragen aan het moderamen.

b. Het agendum vervolgens vroeger aan de kerkeraden te zenden, meer in getal en tijdige toelichting van den inhoud door den redacteur in *De Wachter*.

ART. 77.

Het verslag van den toestand der *Wachter*-kas kan nog niet gegeven worden. De zaak wordt gelegd in handen van de comm. van toezicht ter approbatie van gedaan werk.

ART. 78.

Brieven worden ter hand gesteld van Hollandsche classen der Ref. Church naar aanleiding van het slot van art. 40 Synode '86, welke voor kennisgeving worden aangenomen.

ART. 79.

Nadat de notulen gelezen en goedgekeurd zijn, besluit de vergadering te verdagen D. V. tot 1892, uit te schrijven door den kerkeraad van Grand Rapids, spring st. Verder nog dat den predikanten van Grand Rapids wordt opgedragen hunne gemeenten te bedanken voor de vriendelijke ontvangst door de leden der Synode genoten. Daarop neemt de praeses het woord en wijl het reeds laat geworden is, spreekt hij kort, waarvan de inhoud hier op neer komt:

Wij hebben reden den Heere dankbaar te zijn, nu wij aan het einde van onze werkzaamheden gekomen zijn. In het begin was ik u dankbaar voor de eer mij bewezen. Thans voor het geduld mij betoond. Wij gaan naar huis; zijn er harde woorden gevallen, dat wij elkander

gaarne vergeven en hope op God hebben dat Hij ons voortaan leide en getrouwheid geve. Ik word oud; of ik de volgende vergadering nog mag bijwonen, ik weet het niet. De Heere zij ons aller gids!

De vice-président neemt het woord, zegt namens de Synode den præses dank voor zijne leiding, wat deze de Synode toewenschte, bidt de Synode hem toe en hoopt hem een volgende vergadering nog in haar midden te zien. Dankt verder den scriba en adjunct-scriba voor de aantekeningen van de besluiten door de Synode genomen, waarop de præses met dankzegging aan den Heere deze Synodale zittingen sluit, nadat gezongen was Ps. 90: 9.

Het moderamen,

L. J. HULST, præses,

R. T. KUIPER, vice-præses,

A. KEIZER, scriba,

J. RIEMERSMA, adjunct scriba.

BIJLAGE I.

Rapport van de Binnenl. Zendingscommissie, sedert de Synode van '88.

Eerwaarde Broeders!

Moge het navolgende een bevredigend verslag zijn van ons werk aan de Zendings-arbeid onder ons volk in dit land.

Uwe Comm. ontving in Juni 1888 door Rev. E. Bos het boek voor administratie met een waarde aan Notes van.....\$1780.00

Aan geld.....135.13

Van Juni '88 — Juni '89 was de totale ontvangst.....2,363.61

Te zamen.....\$2,498.74

De wijze van ontvangst was aldus:

Van uitstaande gelden.....\$300.00

Van bijz. pers. en Ver. ongeveer.....600.00

Van gem. aan collecten.....1400.00

Van deze ontvangsten werden openstaande schulden betaald aan

de gem. Lafayette en Rev. J. Stadt, en met de gemeente Clymer en Rotterdam afgerekend. Twee zendingsleeraren werden er van bezoldigd en de gem. Cleveland, W. Side, Richland, Harrison en Lincoln Centre naar het voorschrift der Synode gesteund. Nog betaald eenige loopende kosten, alles ten bedrage van.....\$1975.95

Het boek werd dus gesloten: ontvangen.....\$2,498.74

Uitgegeven,.....1,975.95

Aan kas.....\$522.79

Administratie van dit jaar werd nagezien en goedgekeurd. Staat der kas Juni '89.

Waarde aan Notes.....\$1,370.00

Aan geld,.....522.79

Van Juni '89 — Juni '90, totale ontvangst.....\$1,778.49

\$2,301.28

Op deze wijze ontvangen:

Van uitstaande gelden,.....\$250.00

“ Bijz. pers. en Ver. ongeveer,.....300.00

“ Gem. aan Coll. ruim.....1200.00

Dezelfde gemeenten als het vorige jaar werden gesteund en de gemeente Alto, Wis. ontving een paar maal een kleine gratificatie.

Loopende kosten en Zendingsleeraars betaald, alles tezamen...\$2213.22

Ontvangsten.....\$2301.28

Uitgaven,.....2213.22

\$88.06

Waarde aan Notes.....\$1120.00

Gedurende de verlopen twee jaren trad Rev. L. Rietdijk uit de Comm. door ZijnEerw.'s vertrek van Paterson naar Muskegon en droeg zijne betrekking tot de Comm. over aan Br. H. Beeuwkes. Helaas! later ontviel ZijnEerw. ook aan de kerk op aarde door den dood. Ds. E. Broene trad uit de Comm. door vertrek van Jamestown naar Grand Rapids en Ds. H. Douwstra werd tijdelijk ZijnEerw.'s plaatsvervanger als zijn secundus voor de Classe Holland.

De Zendingsarbeid was een zeer gewaardeerd en rijk gezegend werk, waarvan onze zendelingen gaarne tot de Synode willen spreken.

Het spijt de Comm. zeer dat Rev. M. Van Vessem zich verplicht gevoelde de roeping naar Cincinnati aan te nemen, waardoor wij ZEerw. verliezen als onzen arbeider op het wijde veld van dit groote land.

De Synode wordt deze zaak dringend aanbevolen om haar ernstig te behartigen.

Uwe Commissie.

P. S. — Dss. H. Van der Werp en M. Van Vessem waren aangewezen om met den controleur de boeken der verschillende penningmeesters behalve dien voor *De Wachter* in te zien en bevonden alles in orde.

BIJLAGE II.

Rapport van de Synodale Commissie, aangaande haren arbeid, sedert de Synode '88, uitgebracht op de Synode '90.

Waarde Broeders!

De Syn. comm. onzer Kerk heeft het genoegen een korte opgave van haren arbeid, sedert onze laatst gehouden Synode, onder uwe aandacht te brengen:

1. Zeer spoedig na onze vergadering Juli '88, ontvingen wij een bericht van de oud. Ger. Kerk in Bentheim en Oost-Friesland dat ze verschooning vragende op onze uitnoodiging om de Synode bij te wonen, geen antwoord hadden ingezonden. Oorzaak was: den tijd onzer Synode hadden ze vergeten en toen ze er den scriba op wezen, was het reeds te laat.

2. De uitnoodiging der Chr. Ger. Kerk in Nederland, om op hare Synode te Assen deputaten te zenden, werd door ons beantwoord, met het bericht, dat Ds. E. Bos als onze afgevaardigde was aangewezen.

3. Door den scriba der laatste Synode werd ons toegezonden het antwoord van de Reformed Church classen Holland, Grand River en Wisconsin. Door de laatste werd ons schrijven afkeurend beantwoord, evenzoo door de beide eersten, terwijl deze ons bericht bovendien weer terugzonden. De comm. oordeelde in deze zaak niets te kunnen doen, maar te moeten zorgen dat die stukken op de aanstaande Synode '90 kwamen.

4. Een door de cl. Hudson ondersteund verzoek van de tweede Gem. onzer Kerk te Paterson, om in 't belang van kerk en pastorie bouw een collecte in heel onze kerk aan te bevelen, werd, nadat vernomen was wat gemeente en classe gedaan hadden, ingewilligd.

5. Den 9 Oct. '88 werd een schrijven ontvangen van Ds. Frieling, aangaande de beslissing der curatoren en Docenten omtrent den student Lumkes. Deze br. onlangs uit Nederland overgekomen, was daar in zijn examen niet geslaagd en bood zich hier tot het onderzoek aan, verzoekende daartoe een extra-curatoren vergadering, wat door dezen niet kon ingewilligd worden. Br. Frieling verzocht, dat de Synodale comm. deze zaak zou opvatten. Hem is geantwoord, dat zulks niet op haren weg ligt en zij ook niet kan zien, dat br. Lumkes onrecht is geschied.

6. Werde de Syn. comm. een schrijven ter hand gesteld van Rev. J. C. Voorhis, te Hackensack, N. J. inhoudende, dat ZEw. wegens gemeentelijke en kerkelijke drukten enz. de lessen voor de Zondagschool niet langer dan tot het einde van het jaar '89 kon bezorgen. De comm. oordeelde dit ontslag te moeten aannemen. Tevens wordt besloten, het

aan Ds. Boer, die er toch reeds in medewerkt, tot aan de e. k. Synode te moeten overdragen. Ook was er sprake of Ds. Boer het in het Engelsch dan in het Hollandsch diende te doen. Er werd geoordeeld, indien het ZEW. in het Engelsch te moeilijk mocht vallen, dat hij het dan in 't Hollandsch kan doen. Ds. Boer nam dien arbeid op zich en oordeelde dat het goed was daarvan kennis te geven in *De Wachter* en daarde vraag te doen of men het in 't Engelsch verlangt. Zoo ja, dan zal hij daaraan trachten te voldoen, maar verzoekt er niemand om, dan zal hij alleen de Holl. taal gebruiken.

7. Brengt de administrateur van *De Wachter*, A. Pleune ter sprake, dat van het oogenblik afdat de Zondagschoollessen uit *De Wachter* zijn overgedrukt en afzonderlijk door den heer Tanis werden uitgegeven, ons weekblad onderscheiden lezers heeft ingeboet. * De comm. schoon ze inziet, dat deze zaak niet goed loopt, weet geen middel om het te stuiten en zal de aanstaande Synode daarop wijzen moeten.

8. Nog wordt door A. Pleune gevraagd, hoe hij zich moet gedragen als de *Wachter*-kas niet in staat is, om den drukker te betalen, waarop geantwoord wordt te moeten aankloppen bij den penn. der Theol. School.

Onze correspondentie met zusterkerken heeft zich bepaald tot uitnoodiging tot dezē Synode van:

1. The True Ref. Prot. Dutch in het oosten, cl. Hackensack. Schriftelijk antwoord van daar werd door ons niet ontvangen.

2. De Chr. Geref. Kerk in Nederland. Ook deze liet tot dusverre van zich niet hooren.

3. De oud. Geref. Kerk in Pruisen, Graafschap Bentheim en Oostfriesland; zij deed ons een zusterlijk schrijven aan onze Synode geworden.

4. De Geref. kerk in Zuid-Afrika. Door de hand van onzen 72jarigen broeder D. Postma gewerd ons een vriendelijk schrijven.

Dankbaar voor het vertrouwen in ons gesteld en de gelegenheid om de kerk te dienen, wenschen wij de Synode de Goddelijke hulp en leiding toe.

De comm. voornoemd,

L. J. HULST, Præses,

J. H. Vos, scriba,

R. T. KUIPER, Thesaurier.

BIJLAGE III.

De Oud-Gereformeerde Kerk in het Graafschap Bentheim en in Oostfriesland.

AAN DE HOLL. CHR. GEREFORMEERDE KERK IN NOORD-AMERIKA.

Geliefden in den Heere!

Uw schrijven door de hand van Rev. J. H. Vos te Grand Rapids aan Ds. Schoemaker te Veldhuizen, gedateerd 4 Maart j.l., is op onze Classicale Vergadering 22 April '90 voorgelezen. Gij deeldt ons daarin het verzoek, dat wij door afgevaardigden ons zouden doen vertegenwoordigen op uwe Synod. Vergad. 4 Juni e. k. te Grand Rapids.

Genoemde Classis besloot echter tot het zenden niet van personen, maar van eenen brief, ten blijke van onze belangstelling in onze Overzeesche Zusterkerk; aan welk besluit hiermede gevolg wordt gegeven. Vooreerst dan danken we u voor de vriendelijkheid, waarmede gij ons hebt willen uitnoodigen uwe Synodale Vergadering bij te wonen. De bewijzen uwer sympathie doen waarlijk ons harte goed.

Ontvangt nu op uwe beurt onze kerkelijke groete. Verleene de Heere u Zijn gunst en bijstand en zegen, ook tijdens uwe aanstaande Vergadering, opdat deze moge zijn tot heil der Gemeente en tot prijs der heerlijkheid Zijner Genade.

Van de plaatselijke Oud-Gereformeerde gemeenten alhier laat zich in het algemeen zeggen: het gaat haar vrij goed. Te Emlenkamp vooral wint de gemeente in ledental en invloed naar buiten. In zwakkeren zin kan dit ook van Laar en enkele andere gemeenten getuigd. Toch kan het nog wel eenigen tijd duren eer de Oud-Gereformeerde Kerk hier toongeeftster voor het volksleven wordt.

Te Embden, waar de predikdienst een tijdlang werd waargeromen door een voor die gemeente niet heel geschikten predikant, en waar nu reeds een vol jaar heel geen predikant geweest is, waren eenige troebelen ontstaan en was de toestand ietwat zorgelijk geworden.

Nu benoemde de Classis op hare jongste Vergadering eene Commissie, die samen met Kerkeraad en gemeente van Embden trachten zal de opengevallen predikantsplaats aldaar te bezetten. Goede raad en zoo noodig, ook geld zal van Classiswege tot steun der gemeente Embden worden gegeven, om deze weer wat opgang te helpen.

Onze Theol. School leeft in menig opzicht nog op den ouden voet. Wel dreigde er een tekort in het rekenboek eerlang te zullen staan, maar het gevaar werd tijdig afgewend. Sommigen uwer gemeenten toch werd in het hart gegeven ons eene gift toe te zenden. Zoo bleef het tekort uit. Nogmaals zeggen we dank voor deze uwe weldadigheid ons bewezen.

En terwijl gij en wij ons opmaken om den strijd tegen denzelfden grooten vijand voort te zetten, zoo bidden we u toe, dat ge dit moogt kunnen doen in de levendige bewustheid van de gemeenschap der heiligen en van de gemeenschap des Heilands bovenal; en dat steeds des Heeren aangezicht over u moge lichten.

Met groetenis zijn wij uwe broeders in Chr. Jez. Namens de Classis voornoemd,

J. SCHOEMAKER, Praeses.
G. NOORDHOF, Scriba.

Wilsom, 6 Mei 1890.

UIT AFRIKA.

Burgersdorp, 21 April, 1890.

REV. J. H. VOS, SECRETARIS DER SYN. COM. VAN DE HOLL. CHR.
GEREF. KERK IN NOORD AMERIKA.

Waarde Broeder in den Heere!

Uwe missive, d.d. 4 Maart, 1890 heb ik den 19n dezer ontvangen.

De uitnoodiging van een deputaatschap onzer kerk tot uwe Synode 4 Juni e. k. kan eerst officieel in overweging genomen worden door onze Synode, die bepaald is op den *derden* Maandag in de maand Mei, 1891, te Rustenburg, Z. A. Republiek. Ik breng echter de ontvangene missive terstond ter kennis van al onze gemeenten door die te plaatsen in de *Maandbode*, ons kerkelijk maandblad.

Ik vertrouw evenwel, dat gij in uwe Synode, 20 Juni, e. k. het schrijven van onze laatst gehouden Synode zult vernemen.

O, hoe gaarne zoude ik zelf uwe Kerk in N. Amerika eens een bezoek brengen, en dan zeer waarschijnlijk ook nog eenige oude bekenden ontmoeten; maar mijn leeftijd zal mij welligt buiten die gelegenheid laten.

Ik ben 10 Januari ll. reeds 72 jaren geweest.

In Oct. 1888 overviel mij eene doodelijke krankheid, maar ben daarvan, hoewel langzaam, genadiglijk geheel genezen, zoo dat ik mij weer geheel frisch en sterk gevoel even als vóór die krankheid. Mijne lessen aan de Theol. School heb ik sedert Februari 1889 altoos al weer waargenomen, en sedert Januari ll. preek ik ook weer bij wijlen.

Als ik niet te familiaar word, zoude ik u vriendelijk verzoeken aan de broederen ter Synode mijne hartelijke groetenis te doen, en hun te zeggen, dat ik slechts weet dat ik zoo oud ben, maar het in geen opzicht gevoel, ook niet in oog noch oor.

Gods genade is groot over mij, Zijnen onwaardigen dienstknecht.

Met de bede, dat Gods H. Geest ulieden in alle waarheid leide.

Uw broeder in den Heere,

D. POSTMA, Algem. Corr.

BIJLAGE IV.

Reglement voor de Synodale Commissie der Holl. Christ. Geref. Kerk in N. Amerika.

ART. 1.

De Synodale Commissie der Hollandsche Christelijke Gereformeerde kerk in Noord Amerika, bestaat uit drie leden.

ART. 2.

De leden dezer comm. worden op iedere Synode uit de leeraars der kerk bij gewone stemming verkozen. Om de twee jaren treedt naar volgorde één lid af, die echter herkiesbaar is.

ART. 3.

De comm. zelve kiest één uit haar midden tot President een ander tot secretaris, terwijl de derde als penningmeester kan dienen.

ART. 4.

Aan deze comm. wordt opgedragen alles uit te voeren wat haar door bepaalde lastgeving door de Synode wordt aanbevolen.

ART. 5.

De comm. voert correspondentie met zusterkerken uit het buitenland; ontvangt de stukken die van andere kerken aan de Holl. Christ. Geref. kerk in Amerika gericht worden, brengt die ter algemeene kennis waar zulks behoort en beantwoordt dezelve, zooals hare gevers dit zullen bevelen.

ART. 6.

Indien eenige Classis dit mocht verlangen, is het der comm. toegelaten om in gewichtige zaken haar met goeden raad te dienen of advies te geven, doch nimmer om eenige kerkelijke vergadering in hare handelingen te belemmeren.

ART. 7.

Wanneer door eenige Classis een besluit mocht zijn genomen, dat tot algemeene kennis dient gebracht te worden of waartoe de medewerking van al de gemeenten wordt vereischt en waarvan de uitvoering bezwaarlijk kan uitgesteld worden tot de volgende Synode, dan zal de Synodale Comm. verzocht mogen worden, dit zoo zij het nuttig acht, met hare adhaesie te ondersteunen.

ART. 8.

Van alle gewichtige correspondentien of handelingen door de comm.

verricht, die spoedige bekendmaking vereischen, zal de comm. kennis geven door ons kerkelijk weekblad *De Wachter*.

ART. 9.

Op iedere Synodale Vergadering geeft de comm. schriftelijk verslag van al hare werkzaamheden aan de Synode, sedert de vorige Synode verricht.

ART. 10.

Om de noodzakelijke uitgaven te bestrijden, zal de comm. den Synodalen penningmeester mogen verzoeken, om tegen kwitantien van de leden der comm. dezelve te restitueeren.

ART. 11.

Elke nalatigheid of misgreep tegen de bepalingen van dit Reglement, maken de handelingen van de comm. met betrekking tot de kerk, krachteloos.

ART. 12.

Dit reglement ontworpen op last van de Synode van 1888 en vastgesteld op die van 1890 blijft van kracht totdat een andere Synode hetzelfde mocht hebben gewijzigd.

Aldus gedaan in de Synodale Vergadering der Holl. Chr. Geref. kerk in N. Amerika, gehouden den 3 Juni 1890 e. v. d.

Namens dezelve,

L. J. HULST, Praeses.

J. H. VOS, Scriba.

R. T. KUYPER, Assessor.

BIJLAGE V.

VERSLAG

VAN DE COMMISSIE VAN DE KAS VOOR EMERITI PREDIKANTEN EN
PREDIKANTS WEDUWEN EN WEEZEN, AAN DE SYNODE DER
HOLL. CHR. GEREFORMEERDE KERK IN N. AMERIKA, GEHOUDEN
TE GRAND RAPIDS DEN 4 JUNIE E. V. D. 1890.

Eerwaarde Vergadering!

Met een gemengd gevoel van weemoed en smart, doch tevens van ootmoedigen dank, geven wij verslag van onze werkzaamheden, in zake de kas van Emeriti predikanten en predikants weduwen en weezen.

1. Van weemoed en smart om meer dan eene reden. *a.* Eerst omdat onze waardige penningmeester, br. Jan Gelock, die zoo vele jaren de Kerk, ook in de zorg voor behoeftige rustende leeraars en leeraars-weduwen en weezen gediend had, haar zoo onverwacht door den dood ontruikt werd, den 24 Oct. 1889; *b.* en ten anderen, omdat wij in ons werk niet altijd die ondersteuning hebben genoten, die wij wel hadden noodig gehad, en daarom, noch aan het verlangen van hen die onderstand begeerden, noch aan dat van al de ondersteunende gemeenten voldoen konden, en van beide zijden soms afkeuring ondervonden.

2. Toch mogen wij ook nog dankbaar zijn: *a.* omdat de plaats van onzen overleden penningmeester zoo spoedig door onzen geachten br. A. Van Bree is vervuld geworden, en *b.* ten tweede, omdat wij thans niet over zoo'n groot te kort behoeven te klagen als op de vorige Synode, omdat aan de toen gedane opwekking door zoo vele gemeenten is voldaan en de collecten zijn vermeerderd.

Doch wij zullen in eenige bijzonderheden, de handelingen der commissie mededeelen, dan zal een en ander duidelijker worden. Wij doen dat ook mede, omdat door veel, misschien wel te veel en onderscheiden schrijvers, over de zaken des kas, in het publiek, is gebleken, dat de regeling der kas wel eene herziening noodig heeft, gelijk ook volgens de agenda, door twee classes der kerk verlangd wordt. Een duidelijk, of eenigzins nauwkeurig verslag van onze werkzaamheden en ervaringen en van den staat der kas kan wellicht tot voorlichting dienen.

Bleek uit het verslag der commissie aan de Synode van voor twee jaar, in '88, dat er toen een tekort in kas was van \$433, en werd toen besloten:

“Om de gemeenten ernstig te verzoeken dat tekort aan te zuiveren, betalende iedere gemeente de helft van wat de synodale onkosten bedroegen en om de kas bij voorduring aan te bevelen (zie art. 52.),” wij mogen de Synode mededeelen dat er tamelijk wel aan die opwekking voldaan is. Blevén eenige gemeenten in gebreke, dit zal uit het verslag van den penningmeester kunnen blijken, en kan dan nog hersteld worden.

Verder was de Commissie opgedragen: “Om een reglement te ontwerpen en dit ter rader approbatie aan het curatorium, trustees en aan de synodale commissie te onderwerpen” (zie art. 94), ook hieraan is door de commissie, zoo ver zij kon, voldaan, zóó, dat de verstrooide synodale bepalingen uit de verslagen zijn verzameld en voor 't overige regelingen zijn gemaakt zooals wij voor 't vervolg noodig oordeelden. Het ontwerp is aan eenige aangewezen broeders ter beoordeeling voorgelegd en wordt nu, zooals het ook door hen na eenige wijziging is goedgekeurd, de Synode aangeboden om beoordeeld en vastgesteld te worden.

Had de Kerk tijdens de laatste Synode aan vier rustende predikanten onderstand te geven, sedert zijn twee leeraren, toen beide nog op de Synode tegenwoordig, overleden, die ieder een weduwe en te samen tien

kinderen nalaten, die ook onderstand hebben ontvangen; waardoor de uitgaven der kas vermeerderden.

Immers niet lang na onze vorige Synode, verspreidde zich de treurige tijding, dat onze jeugdige medearbeider, Rev. O. Stuit van Cincinnati, plotseling was overleden. Ofschoon die kleine gemeente van Cincinnati op voorbeeldige wijze in de eerste behoeften der nagelatene weduwe en hare kinderen voorzag en haar, bij haar vertrek, de aanzienlijke som van \$400.00, voor haar verzameld, ter hand stelde, zoo heeft de commissie, na voorafgaande kennisneming van haar toestand en behoefte, geoordeeld haar te moeten ondersteunen. De commissie heeft zoover zij meende te mogen en te moeten; met het oog op de omstandigheden, eene geregelde vierendeeljaarsche toelage bepaald, in een bijzonder geval ook nog eene gratificatie, aan haar verstrekt. Het kan zijn dat die ondersteuning, zooals een onzer kerkeraden opmerkte, te karig is geweest, doch in dat geval kan de Synode het te min bedeelde aanvullen. De penningmeester zal verslag kunnen geven van wat zij ontvangen heeft.

Daar den 6den Augustus j. l., 1889, ook onze waarde medebroeder in de bediening, Rev. L. Rietdijk te Muskegon overleden was, ontvingen wij van den kerkeraad dier gemeente den 2den September een brief, inhoudende kennisgeving van den uitslag eener gehouden gemeentevergadering van den 26sten Augustus, dat zij de nagelaten weduwe met hare kinderen nog tot den 25sten September het bepaalde traktement zouden uitbetalen en haar vergunnen in de pastorie te blijven wonen tot de komst van een ander leeraar, terwijl zij voorts aan de zorg van de commissie van de kas werd overgedragen. Toen nu eenigen tijd later, na veel geschrijf in *De Wachter* door anderen, ook de weduwe zelve de commissie te kennen gaf, dat zij met hare zeven kinderen ondersteuning behoefde en begeerde, heeft de commissie, na ingewonnen inlichting aangaande hare finantieele zaken, ook haar eene bepaalde toelage toegekend en sedert laten genieten. Ook over onze handelingen in dit geval zouden wij gaarne het oordeel van de Synode willen vernemen.

Uwe commissie is tweemaal als commissie vergaderd geweest.

Eens den 20sten Aug. '89 te South Holland, bij gelegenheid dat onze vorigen, nu wijlen, penningmeester Mr. J. Gelock op familie- en vrienden-bezoek in Illinois was, waarbij wij wel de zaken ons opgedragen hebben besproken, maar waarvan geene notulen aanwezig zijn, en

Eens den 16 October, '89, waarbij ook de leden der Synodale commissie waren uitgenoodigd en mede tegenwoordig waren, nl. Dss. J. H. Vos en L. J. Hulst.

Op deze vergadering is een door de commissie ontworpen Concept Reglement voorgelegd en, na voorafgaande beoordeeling en wijziging, voorloopig goedgekeurd, om op de Synode vastgesteld te worden, als 't kan.

Doch zij was voornamelijk belegd om eens te spreken met de emiri-

ti-predikanten, Rev. S. Baron van East Holland, en Rev. K. Van den Bosch van Grand Haven, die beide daartoe ook ontboden waren. De reden waarom deze beide broeders waren uitgenoodigd waren deze: dat uit meer dan ééne gemeente stemmen tot ons gekomen waren, dat eigenlijk geen van beiden ondersteuning dienden te ontvangen, dat daarom sommige gemeenten onwillig waren om voor de kas te collecteeren en in anderen oorzaak was van geringe bijdragen.

Ds. S. Baron was, uit hoofde zijner hooge jaren en zwakheid des lichaams niet tegenwoordig, doch had een brief gezonden in antwoord op een schrijven van onzen penningmeester, waarin hij hem verzocht had om, wegens den onvoldoenden toestand der kas en wegens de vermeerderde uitgaven voor twee weduwen, van zijne gewone toelage van \$200.00 de helft te laten vallen. ZEw. berichtte, dat hij ten bate van Kerk en kas, bij wijze van vrijwillige gift, aan dit verzoek wenschte te voldoen. De commissie met blijdschap dit besluit vernemende, besloot: hem voor deze gift vriendelijk te bedanken. Maar, bij gerucht gehoord hebbende, dat het zijnen kinderen niet aangenaam was, dat hun vader onderstand uit de kas van behoeftige predikanten en predikantsweduwen en weezen ontving, besloot tevens hem te verzoeken, als dit zoo mocht zijn, ook voor de overige \$100.00 te bedanken. Dit besluit is door onzen secretaris uitgevoerd, maar op het verzoek is een weigerend antwoord ontvangen. Later vernam men uit de bladen, dat de bejaarde broeder in goeden ouderdom in den Heere was ontslapen en heeft onze penningmeester op een bepaalden tijd met de uitkeering opgehouden.

Ds. K. Van den Bosch was persoonlijk tegenwoordig. Daar ook bezwaren tegen zijne bedeeeling waren ingekomen en van die bezwaren reden werden opgegeven, die ons noopten hem eens te hooren, werden dezelve met hem besproken. Tot ons leedwezen viel het moeilijk de zaak in der minne te schikken, daar hij beweerde verongelikt te worden. Nadat hij vertrokken was en de zaken hem betreffende, zoo ver 't op onzen weg lag ernstig overwogen waren, besloot de vergadering, mede met het oog op den zwakken staat der kas, ZEw. voortaan, te beginnen met een volgend kwartaal, niet meer toe te staan dan 150 dollars, in plaats van 300.

De secretaris heeft dit besluit ter zijner kennis gebracht en de penningmeester heeft zich aan deze bepaling gehouden. Sedert ontving Ds. Van den Bosch dus de helft van wat hij vroeger, bij 't leven zijner eerste vrouw, genoot. ZEw. was over deze beschikking zeer ontevreden en heeft in meer dan één brief daarover geklaagd. De commissie is echter bij haar besluit gebleven en verzoekt nu der Synode om de zaak betrekkelijk Ds. Van den Bosch nauwkeurig te onderzoeken; de handelingen der commissie getrouw te beoordeelen en, als ze fout heeft begaan, ten nadeele van Ds. Van den Bosch, hem dit te vergoeden en dan voor het vervolg maatregelen te nemen, die billijke kritiek kan doorstaan en waaraan de commissie zich houden kan.

Met de overige broeders emeriti-predikanten: Dss. W. Coeling en J. Stadt hebben niets dan de gewone correspondentien van den penningmeester plaats gehad, zoodat de commissie hun aangaande niets kan rapporteeren.

Daar nu wegens de vermeerdering der uitgaven, uit de bekende oorzaken ontstaan, de staat der kas niet toeliet, allen altijd op den bepaalden tijd te betalen, heeft men op eene vergadering van curatoren, trustees en synodale commissie, in Oct. 1889, advies gevraagd: hoe onze penningmeester in dat geval aan geld moet zien te komen? en den raad en de machtiging ontvangen, dan eene leening te mogen doen ten laste der geheele Kerk, maar dan liefst uit een of ander fonds der Kerk zelve, als er in eenig fonds in kas was.

De kas heeft nu ten haren laste: a, de rustende broeders emeritus-predikanten, Ds. K. Van den Bosch, Ds. W. Coeling, en Ds. J. Stad respectievelijk met \$150, \$100 en \$200,.....\$450.00

b. De predikants weduwen van wijlen Ds. O. Stuit met drie kinderen te Holland \$208.00, Ds. L. Rietdijk met zeven kinderen, te Muskegon: \$200.00.....408.00

Te zamen \$858.00

Volgens 't Synodaal verslag van 1888 bestond er toen een tekort in kas @ \$433.83, dit is vrij wel verminderd zooals reeds is medegedeeld, zoodat bij gelegenheid van de overdracht der boeken aan onzen tegenwoordigen penningmeester, den 18n Oct. '89 het tekort nog slechts bedroeg.....\$161.69

En nu bleek ons gisteren dat er nog was ingekomen,.....91.63

Zoodat de schuld gedelgd werd tot.....\$70.06

Van Juni '88—'89 ingekomen.....\$889.71

Uitgegeven,.....763.83

\$125.88

Van Juni '89—'90 ingekomen.....\$1332.14

Uitgegeven,.....600.16

\$731.98

Thans in kas,.....\$410.23

Uit ons verslag is alzoo gebleken: dat de kas voor emeritus predikanten, predikanten weduwen en weezen eene bijzondere aandacht verdient en vooral op middelen dient gepeinsd hoe de noodige gelden tot dekking der hoognoodige uitgaven te verkrijgen.

De regel in 't reglement bepaald is zeker wel de beste, dat in iedere gemeente twee maal in 't jaar er voor gecollecteerd werd en als dan

ieder naar plicht en vermogen bijdroeg zou het aan de fondsen niet ontbreken.

Doch uit veel en allerlei schrijven in ons kerkelijk weekblad is ons gebleken, dat dit besluit in de uitvoering geene algemeene goedkeuring vindt en er wel andere maatregelen zullen moeten genomen worden. Uwe commissie is zoo vrij om ongevraagd te adviseeren: als men toch verandering wil, dat dan gelet worde op het voorstel van de Classis Illinois: De Synode bepale dat de noodige gelden zullen verkregen worden door eene evenredige aanslag naar de finantieele krachten van de gemeenten en overeenkomstig met de bestaande behoeften, telkens door de Synode, als zij vergadert, te regelen, evenals nu ook met de tractementen door docenten geschiedt. Dan kon telkens naar de behoefte de aanslag bepaald, dan kon ieder naar vermogen geschat, aan de kerkera-den worden overgelaten hoe zij de gelden wilden verzamelen en zou het tekort niet meer behoeven te bestaan.

DE COMMISSIE VOORNOEMD.

Grand Rapids, 4 Juni, 1890.

RAPPORT VAN DE COMMISSIE DOOR HET TRUSTEE DER THEOL. SCHOOL
EN HET CURATORIUM AANGESTELD, OM DE REGELING DER
ADMINISTRATIE VAN WIJLEN JAN GELOCK
TE BE-EINDIGEN.

Deze commissie, bestaande uit Ds. J.H. Vos, Ds. L. J. Hulst en Mr. Garvelink hebben de administratie van den overleden administrator Jan Gelock zoo nauwkeurig mogelijk onderzocht, en na alles voorbereid te hebben, is zij den 13den Februari '90 vergaderd ten huize van Ds. J. H. Vos met Mr. Heijboer als controleur en Mr. de Jonge, die de erven van wijlen Mr. Gelock vertegenwoordigde.

Na opening met gebed door den præsides werd alles van voren aan onderzocht, voorgelicht door de gegevens die men had, en er werd toen met aller toestemming bevonden:

Dat Mr. J. Gelock van de studenten kas ten bate, eene schuld voor zijne erven had nagelaten van \$1,114.70; dat er voor de emeritus-kas een nadeelig slot van \$69.94 bestond, dat als crediet ten bate van de erven Gelock komt; en dat er voor de Theol. School eene schuld bestond, ten nadeele der erven van Gelock, ten bedrage van \$2,175.13. Dat zou dus een gezamenlijke som zijn van \$3,289.82.

Van deze som moest echter het crediet van de erven bij de emeritus kas worden afgetrokken, groot \$69.94.

Na nu alle notes als crediet voor de erven Gelock verrekend, en al vroeger \$850.00 en thans \$655.77 van haar ontvangten te hebben, kan de commissie de rekening met den administrateur der erven Gelock als vereffend sluiten.

Mr. A. Van Bree nam de administratie der emeritus kas, en S. S

Postma, als secundus van J. Gelock, die der School en der studenten uit handen van Trustee en Curatorium over.

Dit verslag moet men niet als een geheel, maar als een algemeen overzicht van het geheel beschouwen, omdat het geheel veel te omslachtig zou zijn.

Geve de Heere voorspoed aan de nieuwe administrateurs en zeggen over zijne erve!

L. J. HULST, Scriba der Commissie.

BIJLAGE VI.

Ontwerp-Reglement.

VOOR DE COMMISSIE DER KAS TOT ONDERSTEUNING VAN EMIRITI-PREDIKANTEN, PREDIKANTS WEDUWEN EN WEEZEN VAN DE
H. C. G. KERK IN NOORD-AMERIKA.

ART. 1.

De H. C. G. Kerk in N.-Amerika wenscht zich te gedragen naar de bepaling van art. 13 der Dordsche Kerkorde van 1618 en 19, dat dus luidt:

Zoo het geschiedt dat eenige Dienaar door ouderdom, ziekte of anderszins onbekwaam wordt tot uitoefening van hunnen dienst, zullen zij nochtans des niettemin de eer en de naam eens Dienaars behouden, en van de Kerken die zij gediend hebben, eerlijk in hunnen nooddrift (gelijk ook de Weduwen en Weezen der dienaren in 't algemeen) verzorgd worden.

ART. 2.

Opdat aan deze bepaling op ordelijke wijze worde voldaan, zal men zich gedragen naar de volgende bepaling, ontworpen naar het besluit art. 93 van de Synode der H. C. G. Kerk, gehouden te Grand Rapids den 13 Juni 1888, e. v. d.

ART. 3.

Het bestuur dezer zaak is opgedragen aan een Commissie van vijf leden, twee leeraren en drie ouderlingen van wie één als Praeses, één als Penningmeester fungeert. Ieder lid der Commissie behoort zijn Secundus te hebben.

ART. 4.

In iedere Classis zal een Correspondent zijn, met wien de Commis-

sie—over zaken, de persoon of de personen, die ondersteuning aanvragen of ontvangen, betreffende, kan raadplegen.

ART. 5.

Het bestuur wordt door de Synode verkozen, zoodat op elke Synodale Vergadering verkiezing van leden plaats heeft, waarbij echter de leden, die in functie zijn, kunnen herkozen worden. De Comm. zelf verkiest uit haar midden Praes. Seer. en Penn.

ART. 6.

De Correspondenten der Classis worden door de Classis verkozen, en dezen zullen niet alleen bij voorkomende plaatselijke aangelegenheden, in overleg met de respectieve kerkeraden en consulenten, de noodige inlichtingen geven, maar ook letten op het geregeld houden der collecten, zooals bepaald wordt, en dat de gelden tijdig aan den Penningmeester worden toegezonden.

ART. 7.

Op geen aanvragen om ondersteuning zal ingegaan worden dan die vanwege den betrokken kerkeraad en de Classis, door den Correspondent ter kennis van de Commissie komt.

ART. 8.

De ondersteuning van Emeriti-Predikanten, Predikants Weduwen en Weezen zal geschieden naar behoefte. Het Bestuur zal voorloopig, de Synode voor vast het bedrag bepalen, na op de meest bescheiden wijze kennis genomen te hebben van den finantieëlen toestand en de krachten van hen, die ondersteuning vragen. En alles na overleg met den Class. Correspondent, voorgelicht door den respectieven Kerkeraad en de Classis.

ART. 9.

Wanneer een Predikant uit hoofde van ziekte of zwakheid Emeritus verklaard wordt en ondersteuning geniet, doch later, zij het ook in kleiner kring, een gemeente kan dienen, zal hij verplicht zijn zich beroepbaar of ter beschikking te stellen der Kerk om naar zijn krachten toe laten, in de gemeenten te arbeiden. In geval eenige door hem bediende gemeente hem behoorlijk bezoldigen kan of wil, zal de onderstand uit de kas vervallen.

ART. 10.

Bijaldien hij ter oorzaak van leer of leven buiten de gemeenschap der Kerk wordt gesloten of indien hij uit eigen beweging uit de gemeenschap uittreedt, houdt van dat oogenblik de ondersteuning op: ook heeft hij geen aanspraak op onderstand, al treedt hij later terug tenzij de Synode anders mocht oordeelen.

ART. 11.

Wanneer een Emeritus predikant, weduwnaar zijnde, weer trouwt, heeft hij geen aanspraak op verhooging van toelage; en als hij sterft zijn weduw geen aanspraak op ondersteuning uit de Kas, tenzij deze weduwe vóór haar laatste huwelijk predikantsweduwe was en onderstand gencot.

ART. 12.

Wanneer een predikantsweduwe weder in 't huwelijk treedt, of ook wanneer zij door de wettige besturen buiten de Kerk wordt gesloten, of zelve uittreedt, wordt de ondersteuning ingetrokken.

ART. 13.

De Weezén van Predikanten genieten ondersteuning totdat hun opvoeding voor een maatschappelijke betrekking zoover voltooid is, dat zij geacht worden in eigen behoefte te kunnen voorzien, mits zij zich gedragen gelijk kinderen der Gemeente betaamt.

ART. 14.

Om de noodige ondersteuning te kunnen verstrekken, zullen de gemeenten verzocht worden minstens tweemaal ieder jaar voor de kas te collecteren. Particuliere giften en erflatingen zullen met dankbaarheid aanvaard en vermeld worden.

ART. 15.

In geval van verschil over de bedeeling tusschen de commissie en betrokken personen of besturen beslist de Synode. Toch zal er voor gezorgd worden dat de hulp ontvangende door de oneenigheid der besturen geen gebrek lijde. Het door de Synode geoordeelde te weinig of te veel zal met den belanghebbende vereffend worden.

ART. 16.

Jaarlijks geeft het bestuur verslag van zijn werkzaamheden, ontvangst, uitgaaf en staat der Kas, op den algemeenen rekendag aan de Synodale Commissie en andere besturen daarbij tegenwoordig en bovendien ieder Synodaal-jaar aan de Synode, terwijl jaarlijks een afschrift van dat verslag in *De Wachter* zal geplaatst worden.

ART. 17.

Ingeval van overlijden van een rustend predikant of een predikantsweduwe of wees, in het begin van een kwartaal, zal het volle bedrag van de toegekende ondersteuning voor dat loopende kwartaal, aan de wettige erfgenamen of voogden uitbetaald worden.

ART. 18.

Dit Reglement kan en mag door de Synode, telkens als dit noodig

geacht wordt, vermeerderd, verminderd of gewijzigd worden.

Aldus gedaan, volgens opdracht der Synode, gehouden te Grand Rapids den 13den Juni, e. v. d. 1888.

DE COMMISSIE DOOR DIE SYNODE BENOEMD.

BIJLAGE VII.

Rapport der Classis Hudson

AAN DE EERW. SYNODE DER HOLL. CHRIST. GER. KERK IN NOORD AMERIKA, VERGADERD TE GRAND RAPIDS, MICH. DEN 4DEN JUNI 1890 EN VOLGENDE DAGEN.

Paterson, N. J. 30 April, 1890.

Wel Eerw. en Waarde Broeders! Heil en Vrede!

De Classis Hudson vergaderde den 16 April j.l. te Paterson, N. J., gelet hebbende op Art. 48 (2e Alinea) uwer Synodale Handelingen van 1888, luidende als volgt: "om aan de Classis Hudson op te dragen zoo mogelijk met de Classis Hackensack (der True Ref. Prot. Church,) de voltrekking der Kerkelijke Vereeniging tot stand te brengen," heeft de eer het navolgende ter uwer kennis te brengen.

Eene Commissie, door onze Classis benoemd, bestaande uit Rev. J. Riemersma en de ouderlingen H. Beeuwkes en D. Koek, is een en andermaal met eene dergelijke Commissie der Classis Hackensack, met het oog op bovengenoemd doel, vergaderd geweest. Het eindbesluit dier Vergaderingen leidde tot de gewenschte overeenkomst, dat de Classis Hackensack een of meer afgevaardigden op de eerstkomende Vergadering der Classis Hudson zou zenden, om verder de Vereeniging te bespreken en zoo mogelijk "definitief" vast te stellen. Dientengevolge verscheen Rev. S. T. Van der Beek ter onzer Classikale Vergadering van 16 April j.l.

Rev. J. Riemersma deelde aan de Classis mede, dat de door de Classis benoemde Commissie, met eene dergelijke Commissie der Classis Hackensack, breedvoerig de gronden besproken had, waarop naar Gods Woord, de Formulieren van Eenheid en de Dordsche Kerkorde de gewenschte vereeniging kon getroffen worden; dat bij die besprekingen duidelijk was gebleken, dat men het van weerszijden volkomen eens was met de Fundamenteele Stukken des Geloofs, doch dat er eenig verschil bestond:

a. In de huishoudelijke regeling van het Kerkbestuur; (internal government;)

b. In de benaming der Kerk;

c. In de uitoefening der Eeredienst.

Na het aanhooren van dit verslag, werd, onder dankbetuiging, door de Classis staande het besluit genomen, om met den geachten Afgevaardigde Rev. S. T. Van der Beek de punten van verschil te bespreken.

Aangaande het eerste punt (huishoudelijke regeling van het Kerkbestuur,) betreffende de benoeming van ouderlingen en diakenen, was men het spoedig met elkander eens, en oordeelde men dat zulks geen bezwaar behoefde uit te maken.

Aangaande het tweede punt rees evenmin bezwaar. Rev. S. T. Van der Beek wees er op, dat men toch bezwaarlijk de "Engelsch" sprekende kerk eene "Hollandsche" kon noemen, en wenschte namens zijne Classis, den naam aan te nemen van "Christelijke Gereformeerde Kerk." Kon de "Hollandsch" sprekende Kerk er toe besluiten ook van hare benaming het adjectief "Hollandsch" weg te laten, dan was men ook wat den naam betreft, geheel in overeenstemming met de Christelijke Gereformeerde Kerk in Nederland.

Doch nu kwam het groote bezwaar, vervat in letter c., zijn opzicht hebbende op de uitoefening der Eeredienst. Rev. S. T. Van der Beek deelde mede, dat men bij hen 52 gezangen had, die men wilde behouden. ZEerw. toonde aan, of trachtte aan te toonen, dat die gezangen slechts eene uitbreiding waren van die welke in Art. 69 der Dordsche Kerkorde zijn genoemd; en alzoo van de Tien Geboden, het Onze Vader, de 12 Artikelen des Geloofs, de Lofzangen van Maria, Zacharias en Simeon; dat men door die 52 Gezangen te zingen, niet handelde in strijd met den geest van dat Artikel, al was het ook dat men zulks naar den letter scheen te doen; waarom dus ZEerw. hoopte, dat het door hen behouden dier gezangen, geene aanleiding zou geven, dat de Vereeniging niet kon getroffen worden. Na zeer breedvoerige besprekingen werd eindelijk, en terecht gewezen op den lastbrief van elken afgevaardigde ter Classikale of ter Synodale Vergadering welke lastbrief nadrukkelijk inhoudt "last en macht" te geven om alle wettig voorkomende zaken te behandelen naar Gods Woord, de Formulieren van Eenheid en de Dordsche Kerkorde. Zoumen zijne bevoegdheid dus niet te buiten gaan, dan bleef geene andere keuze; (hoe goed die bovengenoemde gezangen ook zijn mochten) dan deze:

a. of de True Ref. Prot. Church schaffe die gezangen af, of

b. de Vereeniging worde uitgesteld tot tijd en wijle, dat in eene wettige Synodale Vergadering Art. 69 der Dordsche Kerkorde in dien zin worde gewijzigd, dat de in dat Artikel genoemde gezangen mogen worden uitgebreid, en, na kerkelijk goedgekeurd te zijn, desverkiezende mogen worden ingevoerd.

Het eerste punt a kon door Rev. S. T. Van der Beek, namens de Classis Hackensack, niet worden aangenomen; en het tweede punt b lag natuurlijk geheel buiten onze bevoegdheid, zoodat, hoezeer wij ook de Vereeniging hadden begeerd en tot stand gebracht, deze zoo zeer gewenschte zaak tot heden niet heeft mogen gelukken.

Dankbaar voor het vertrouwen ons geschonken, bidden wij der Synode licht en wijsheid toe, om de zaken, die wij niet konden regelen, en de zwarigheden, die wij niet in staat waren uit den weg te ruimen, te mogen in orde brengen tot eer van God en zegen der kerk! En hiermede heilbiddend,

Namens de Classis Hudson,

J. RIEMERSMA, Praeses.

H. H. DIEPERINK LANGERIS, Scriba.

BIJLAGE VIII.

Rapport van de Commissie in zake de Vereeniging met de T. R. P. D. Church.

Aan de Synodale Vergadering in Zitting te Grand Rapids, Mich., 4 Juni '90 en volgende dagen.

Geliefde Broeders!

Uwe Commissie in betrekking tot de Vereeniging met de T. R. P. D. Church van Noord Amerika heeft de eer het volgende rapport u aan te bieden.

Uit het rapport der Classe Hudson, welke door de Synode van '88 was aangewezen om de vereeniging met die Kerk "zoo mogelijk te sluiten," is ons gebleken dat deze Classe tot geen eind-beslissing kon geraken.

Zij vonden geene moeilijkheid in het inwendig bestuur dier Kerk; ook niet in den naam dien men voorstelde aan te nemen, maar de vraag is gerezen of de wijze van openbaren eeredienst wel in overeenstemming is met de Dordsche Kerkenorde Art. 69; want zij gebruiken sedert langen tijd 52 Gezangen bij de prediking van den Catechismus.

Uwe Commissie heeft deze moeilijkheid van alle zijden gezien en is van oordeel dat aangezien het sedert jaren onder ons bekend was dat de T. R. P. D. Church 52 Gezangen had en dit geen hinderpaal was der Classe Hudson op te dragen de Vereeniging te voltrekken, aangezien een onzer eigene gemeenten aan LaGrave Str., Grand Rapids, de zelfde wijze van eeredienst heeft, deze zaak geen struikelblok mag zijn voor de aansluiting onzer Kerk met de T. R. P. D. Church. Bovendien heeft niet elke gemeente onder ons dezelfde vorm van eeredienst noch denzelfden naam voor de overheid en daarom meenen wij dat de Gezangenzaak:

a. Meer een kwestie van vorm dan van wezen is;

b. dat wij zelf in strijd zijn met Art. 69 der Dordsche Kerkordening. Immers ook in onze Psalmboeken worden eenige gezangen gevonden;

c. dat die genoemde 52 Gezangen den toets van Gods Woord kunnen doorstaan;

d. dat de geschiedenis van deze Gezangen grootgewicht in de schaal legt. Zij hebben hunnen oorsprong niet te danken aan een gezangen geest; maar aan noodzakelijke omstandigheden; de Psalmen toch, bij hen te dier tijde in gebruik, stemden niet in alles met den tekst overeen en hierdoor moest men omzien naar geschikt Kerk-gezag.

e. dat hierdoor de Dordsche-Kerkenorde zoo min als de H. Schrift geschonden is. Ook heeft de Synode van de T. R. P. D. Church in 1829 besloten dat geene nieuwe Gezangen mogen ingevoerd worden. Alsmede heeft de Synode sedert jaren verklaard en getoond dat wij in leer, tucht en praktijk één zijn met hen en vurig begeerde organisch met hen verbonden te worden.

Dit alles overwegende, meenen en adviseeren wij dat er geene wettige hinderpalen op den weg zijn en de tijd tot organische vereeniging onder Gods Voorzienigheid rijp is. Het zal de Commissie zeer verblijden, wanneer dit verslag mag worden aangenomen, gevolgd door het zingen van Ps. 133:1.

De Commissie,

REVS. H. VAN DER WERP, Preases.

" J. NOORDEWIER, Scriba.

" R. DRUKKER.

Oud. T. KEPPEL.

" P. KARSTEN.

BIJLAGE IX.

Rapport van de commissie in zake de handelingen met de U. P. Church.

Uwe comm. heeft zich onmiddellijk na de sluiting der vorige Synode gehaast de haar gegeven opdracht uit te voeren. Daartoe schreef zij aan Rev. R. Turnbull, Detroit, Mich., wiens adres haar bekend was, op volgende wijze:

"De ondergeteekende werd benoemd als chairman eener commissie van drieën, teneinde met eene comm. van uwe zijde te onderhandelen aangaande de mogelijkheid eener vereeniging tusschen de U. P. church en H. C. Ger. kerk. Tot het vergemakkelijken van verdere-stappen zouden wij willen vragen of een plaats van samenkomst door u bepaald is, toen eene comm. benoemd werd. Indien niet, wat plaats men zou kunnen verkiezen, die voor de leden der wederzijdsche comm. het gemakkelijkst te bereiken ware.

Hopende hierop speedig een antwoord te ontvangen, blijf ik uw br. in Christus.

G. Vos."

Deze brief werd den 2den Juli verzonden. Weken lang zagen wij echter te vergeefs naar een antwoord uit. Eindelijk onder datum van den 30sten Aug. berichtte ons Rev. Turnbull het volgende:

"Uwe letteren werden ontvangen en ik had u eer moeten antwoorden. Mijne zomervacantie en andere dingen traden echter tusschen beide. Aanstaande week zal ik den chairman van onze comm. spreken en u daarop onmiddellijk nader bescheid doen toekomen. Intusschen hoop ik dat gij dit uitstel zult verontschuldigen.

RICHARD TURNBULL.

Ook deze belofte dat wij binnen een goede week bescheid zouden ontvangen, werd niet vervuld, zoodat de onderhandelingen andermaal waren gestaakt en wij een afwachtende houding moesten aannemen. Intusschen had zich naar wij hoorden het Presbytery van Detroit voor het grootste gedeelte van de U. P. Church afgescheiden en was tot P. Church of the U. S. overgegaan. Wij vermoedden dat het stilzwijgen van Rev. Turnbull daarmee in verband stond. Om zekerheid in dezen te krijgen, hebben wij toen met Dr. Meloy, van Chicago, die op de voor gaande Synode in ons midden was, gecorrespondeerd. Hij antwoordde ons in dezer voege:

"Ik heb uwe letteren ontvangen en haast mij te antwoorden. Tot mijne diepe smart moet ik u meedeelen dat Rev. Turnbull eene voorname rol heeft gespeeld in de afscheiding dier enkele kerken van ons lichaam. Onze Assembly had het volgende besluit genomen: "Dat een comm. bestaande uit Revs. J. Sherman, Richd. Turnbull, J. M. French, J. C. Wilson en D. H. Goodville benoemd werd om te onderhandelen met een dergelijke comm. van de Holl. Chr. Geref. kerk, ten einde in engere kerkelijke betrekking met elkaar te treden.

Vervolgens dat Rev. W. T. Meloy benoemd werd om onze Chr. broedergroete over te brengen aan de Synode van de Holl. Chr. Geref. Kerk, zitting hebbende te Grand Rapids, Mich."

Nu hebben Revs. Turnbull, Goodville en Sherman zich aan deze comm. onttrokken. Vergun mij intusschen op te merken, dat onze kerk door die afscheiding niet zeer veel zwakker geworden is.

Ik weet niet wat raad u te geven is. Mijns bedunkens kunnen de beide kerken na eenigen tijd wel vereenigd worden. Voor het geval dat gij iemand mocht benoemd hebben om uwe groete tot ons over te brengen, zou ik u willen herinneren, dat onze Synode samenkomt te Springfield, Ohio, op den 22sten Mei dezes jaars. Indien uw afgevaardigde derwaarts gaat, behoeft hij niet voor Dinsdag van de volgende week te Springfield te zijn. Indien geen afgevaardigde komt zou het goed zijn, dat gij schriftelijk een verzoek tot onze Assembly richtet, opdat zij een nieuwe comm. benoeme, die met uwe comm. kunne onderhandelen.

De onderhandeling kan wellicht tijdens de zitting uwer Synode plaats grijpen, zoodat nog op diezelfde Synode een rapport kan worden uitgebracht. Indien gij het goedkeurt wil ik gaarne iedere mededeeling die gij wenscht te doen, aan onze Synode overbrengen.

W. T. MELOY."

Hierop heeft uwe comm. bestaande uit Rev. De Baun, Rev. L. Nietdijk en mijn persoon vergaderd en zich afgevraagd wat haar te doen stond. Eenstemmig waren wij van oordeel, dat onze opdracht ons niet veroorloofde de Assembly der U. P. Church te verzoeken een nieuw comm. te benoemen, maar dat wij wel, indien niettemin zulk een comm. benoemd werd, met die konden onderhandelen. Wij zonden daarom het volgende schrijven aan Dr. Meloy:

"Sedert wij uw vriendelijk antwoord ontvingen is onze comm. vergaderd geweest en wij hebben na eenige overweging besloten den volgende weg in te slaan.

1. Door uwe tusschenkomst wenschen wij aan de Synode uwer Kerk onze christelijke groëte te doen toekomen met betuiging van leedwèzen, dat wij geen opdracht hebben ontvangen persoonlijk deze groëte over te brengen.

2. Dankbaar zouden wij gebruik willen maken van uw aanbod, om mededeelingen van onze zijde aan uwe Synode over te brengen, maar wij voelen geen vrijheid om officieele stappen in dezen te doen.

3. Het zal ons genoegen doen indien gij nochtans uwe Synode er toe bewegen kunt op eigen initiatief eene nieuwe commissie te benoemen en wij verklaren ons gaarne bereid indien zulks geschieden mocht, met zulk een commissie te consulteeren, ten einde onze wederzijdsche kerken nader met elkaar mogen bekend worden. Gij zult begrijpen dat onze opdracht ons slechts veroorlooft met deze zaak voort te gaan, wanneer van uwe zijde een comm. gereed is met ons in onderhandeling te treden, enz., enz."

Hierop nu is tot onzen spijt geen officieel antwoord van Dr. Meloy of van de Assembly der U. P. Church gevolgd, zoodat wij nu ten derden male genoodzaakt werden eene afwachtcnde houding aan te nemen. Wel hebben wij van ter zijde van Dr. Meloy gehoord dat een misverstand dit vernieuwd stilzwijgen veroorzaakt heeft en dat hoogstwaarschijnlijk een deputaat van de U. P. Ch. op onze Synode zou verschijnen, maar daar wij dit eerst kort vóór de zitting van uwe vergadering vernamen, meenden wij dat het best was de zaak te laten rusten en haar voorts aan uwe wijsheid over te laten.

Overigens is uwe comm. gaarne bereid om hare gevoelens aangaande hetgeen verder in dezen gedaan moet worden mee te deelen, bijaldien zulks door u verlangd werd.

Namens de Commissie,

JOHN Y. DEBAUN,

G. Vos, Chairman.

BIJLAGE X.

To the General Assembly of the Presbyterian Church of the U. S.

Grand Rapids, Mich., June 12, '90.

Reverend Fathers and Brethren:

The General Assembly of the Holland Christian Reformed Church, convened at Grand Rapids, Mich., June 4th 1890 and following days, took cognizance of the present "*revision movement*" in your Church.

As fellow-laborers in the great cause of our Lord Jezus Christ we felt ourselves under obligations to adopt the following resolutions:

Resolved:—That we, as a representative body of Reformed principles express our hearty sympathy with that part of the Presbyterian Church which so earnestly advocates the maintenance of the Westminster Confession, which we believe to be a bulwark against the anti-Calvinistic, unbiblical tendencies, which make themselves felt in the Presbyterian Church.

We hope and pray that you may be abundantly endowed with the Spirit of Christ, continuing in His strength your spiritual warfare against all error, and at last triumphing over all your and our spiritual enemies.

In name of the Holland Christian Reformed Church:

L. J. HULST, President,
R. T. KUIPER, Vice President,
A. KEIZER, 1st Clerk,
J. RIEMERSMA, 2nd Clerk.

BIJLAGE XI.

Rapport van den Scriba der Commissie voor de Zending onder de Heidenen.

Aan de Synode der Holl. Christ. Geref. Kerk in N. A.

Waarde Broeders:

De comm. voor de zending onder de heidenen door de Synode van '88 benoemd, heeft het genoegen een kort verslag van haren arbeid u aan te bieden.

Spoedig na de Synode gescheiden was poogde zij haren arbeid aan te vatten. Het was een geheel onbekend terrein en men wist nauwelijks hoe en waar het eerst te beginnen. Twee aangelegenheden zag ze echter weldra voor zich. Het was de keuze van een geschikt arbeidsveld en de verkrijging van mannen gewillig en bekwaam om dat werk op zich te nemen. Men deed eene oproeping om jongelingen te verkrijgen, die aan de school hunne opvoeding konden genieten. In Sept. '88 slaagde ze dan ook; zij kon met vrijmoedigheid den jeugdigen broeder Douwe Drukker als kweekeling opnemen. Deze broeder is nu bijna 2 jaren aan de school en de commissie heeft geen berouw gevoeld hem te hebben opgenomen.

Een jaar later werd een tweede kweekeling opgenomen nl. H. Freyling. Ook deze geeft geen redenen van klagen.—Daar echter na rijp beraad werd vastgesteld, dat deze broeders in al de vakken der wetenschappen, waarin de andere studenten onderwijs ontvangen, zouden onderwezen worden, begreep men dat er nog vrij wat tijd moest verlopen eer zij tot den arbeid zouden ingaan.

Langs een anderen weg moest men dus hulp verkrijgen, temeer werd men daartoe genoodzaakt, wijl er van onderscheiden zijde op voortwerken werd aangedrongen.

Reeds had men zich met den jeugdigen br. Kruidenier in betrekking gesteld, maar bij hem vond men twee bezwaren. Hij wenschte zijne studien te Xenia nog een jaar voort te zetten en dan ook kon hij er niet toe besluiten, onder de Indianen te werken; op Egypte had hij zijn hart gezet.

Daarna poogde men een paar studenten, van wie men meende te weten dat ze sympathie voor de Heidenzending hadden, voor dit werk te winnen, maar ook daarin slaagde men niet.

Nu viel het oog op stud. Breen, die eerlang examen zou doen; hem werd het beroep toegezonden Febr. '89, doch ook hij bedankte. Wat nu te doen? De aandacht viel op onzen binnenlandschen zendeling M. van Vessem, tweemaal werd hij beroepen en beide reizen moest hij berichten: Ik kan deze roeping niet aannemen.

Eindelijk werd eene uitnoodiging aan de leeraren onzer Kerk gericht met het dringend verzoek, zoo zich iemand opgewekt voelde den Heere onder de Heidenen te dienen, daarvan aan de comm. te willen doen blijken. Men vergaderde om te weten of zich iemand zou hebben aangeboden. Maar ook dat scheen zonder gevolg. Toen echter gaf de secr. Ds. T. M. Van den Bosch te kennen, dat hij dikwijls over dien arbeidskring had gedacht, maar gehoopt ook dat een ander er zou heen gaan. Daar dit echter niet was geschied moest hij de comm. verklaren, als hem de roeping gezonde mocht worden, hij ze in ernstige overweging zou nemen.

Men ging in beraad en besloot hem te beroepen. Op staanden voet geschiedde zulks en na eenige weken biddend beraad gaf hij bescheid:

Ik ben bereid naar de heidenen te gaan, ziet hier ben ik, zendt mij heen!

Daar breekt Oct. 23 '89 aan en men is te Grand Rapids te zamen. Br. Van den Bosch zou op den avond van dien in de kerk aan Spring st. zijne zending ontvangen. De comm. had de Docenten en Synodale comm. verzocht, ieder een uit hun midden, aan dien arbeid te doen medewerken. De brs. Doc. Boer en Ds. Hulst waren daartoe benoemd. De werkzaamheden werden zoo verdeeld, dat ieder er iets toe bijdroeg. Een aanzienlijke schare was in het bedehuis en allen waren schijnbaar vervuld met den ernst der zaak.—Men sprak en bad en hoopte op de hulp des Heeren.

Ruim een half jaar is onze broeder in het land, waar Heidenen wonen, maar bij het opmaken van dit verslag heeft hij nog geene bepaalde plaats om te arbeiden. God geve, dat bij de voordracht er kan bijgevoegd worden: Daar is hij, onder dien stam heeft hij zijn arbeid begonnen.

Het arbeidsveld is echter eene zaak die maar niet van zelve tot stand wil komen. Er zijn nog heidenen genoeg, maar de Synode had gezegd: "bij voorkeur onder heidenen die nog niet door anderen zijn bearbeid." Vestigt zich nu een kerkgenootschap ergens, dan slaat het zijne vleugelen zoo wijd mogelijk uit, gaat in den omtrek van verscheidene mijlen, zoo hier en daar eens te preeken of zoo iets doen en men kan zich daar niet vestigen. Te meer niet, dewijl een dubbele vergunning moet verkregen worden, van de Indianen zelven, onder wie men zich wenscht neer te zetten, en van het Gouvernement. Vooral is ook met den agent te rekenen, die u, al heeft hij nog zoo weinig godsdienst, toch buiten den kring zoekt te houden door zijn eigen kerkgenootschap of vrienden ingenomen.

Twee leden van de comm. waren daarom belast geworden, om alle mogelijke inlichtingen te verkrijgen,—op twee gelegenheden echter viel de aandacht—Dakota en Indianen Terr. Ds. Van den Bosch werd de keuze gelaten en men dacht samen op de laatstgenoemde streek. Doch ter elfder ure ontving men van daar zoo vele bezwarende berichten, dat men er van meende te moeten afzien.

Dakota werd toen voor goed bepaald. Te Greenwood zou onze zending zich neerzetten en daar den winter doorbrengen, om de Indiaansche taal te bestudeeren en bij Rev. Williamson, die er reeds lang werkte, het een en ander tot zijne bekwaming te mogen ontvangen. Doch dit ging niet. Er kon geene woning worden verkregen en ook was daar, zoo men beweerde, geen open veld meer. Al de 1800 werden bearbeid. Nu was onze broeder genoodzaakt maar spoedig weer westwaarts zich te wenden. Eindelijk komt hij in 't zuiden van Dakota in 't agency Rosebud.

Daar zijn echter beide de Episcopalen en de Roomschen zeer sterk. Zij hebben het meeste en mogelijk ook het beste terrein bezet. Nogtans er zijn meer dan ééne afdeeling, waaronder nog niemand werkte.

Doch nu wordt onze broeder verhinderd, wijl men het agency denkt te verplaatsen. Geschiedt dit, dan verhuizen ook de Indianen en was er dan eene kerk en pastorie gevestigd, dan ook moest deze weer worden afgebroken.

God regeert en op zijne gunstige besturing blijve onze hoop gevestigd. Ook moest de comm. bepalingen maken aangaande het salaris van den zendeling leeraar. Men stelde onderzoek in bij andere genootschappen of kerken, die onder de Indianen arbeiden. Het resultaat was dat men niet beneden \$1000 kon blijven. Daarbij komt nog dat er voor kerk en woonhuis moet gezorgd worden. Ook is toegestaan aan den zendeling, zich een paard en buggy aan te schaffen en dat men het bedrag zou restitueeren.

Aangaande den staat onzer kas zal de Thesaurier, zoodra hem gelegenheid mag vergund worden verslag uitbrengen, terwijl wij dienaangaande ook nog wel het een en ander te vragen zouden hebben.

Eindelijk ben ik genoodzaakt om te wijzen op het personeel der comm. Twee dergenen, die in '88 benoemd werden, zijn er niet meer in. De zendingleeraar moest als lid der comm. natuurlijk aftreden, terwijl hij dan ook door zijnen secundus J. H. Vos vervangen werd, die meteen opgelegd werd het secretariaat op zich te nemen. Een ander broeder ontviel haar door den dood. Bij de uitzending was broeder J. Gelock nog tegenwoordig en nam met hartelijke instemming deel in deze zaak en ziet, den volgenden dag wordt hij plotseling, terwijl hij een brief onder handen heeft ook juist over deze zending, ongesteld en sterft nog dienzelfden avond. Hij is heengegaan in de ruste, die overblijft voor het volk Gods en zijne nagedachtenis zij in zegening. Zijn secundus br. J. C. Van der Ven is voor hem ingetreden.

Terwijl wij nog opmerkzaam maken dat 3 der 5 commissieleden moeten aftreden, wenschen wij van harte, dat onder uwe leiding, deze arbeid zoo door God gezegend worde, dat men weldra, is het niet in ons leven, dan toch spoedig na ons, zeggen kan: dat de blinde Heiden, wel eer van God gescheiden, nu zijn heil erken.

De Commissie voornoemd,

E. Bos, Præses,

J. H. Vos, Scriba,

R. T. KUIPER, Assessor.

Berckening der Afvaardigings Kosten voor de Synodale Vergadering van 1890.

GEMEENTEN 1STE KLASSE.	SCHAT- TING.	REIS- KOSTEN.	BIJDR- GEN.	RESTI- TUTIE.
Paterson, 1ste Gem.....	\$27 00	\$53 50		\$26 50
Grand Rapids, Spring str.....	27 00		\$27 00	
" " East str.....	27 00	2 00	25 00	
" " Coldbrook.....	27 00	1 00	26 00	
" " Alpine ave.....	27 00	50	26 50	
Muskegon, 1ste.....	27 00	7 30	19 70	
Roseland,.....	27 00	15 20	11 80	
2DE KLASSE.				
Kalamazoo,.....	23 00	5 50	17 50	
Grand Rapids, 5th ave.....	23 00		23 00	
Graafschap,.....	23 00	3 00	20 00	
Holland, Market str.....	23 00	5 50	17 50	
Collendoorn,.....	23 00	4 15	18 85	
Muskegon, 2de,.....	23 00	6 00	17 00	
Holland, 9de str.....	23 00	4 60	18 40	
3DE KLASSE.				
Zeeland, 1ste.....	17 00	3 30	13 70	
Jamestown,.....	17 00	2 00	15 00	
Drenthe,.....	17 00	3 00	14 00	
Oakland,.....	17 00	3 00	14 00	
Grand Haven, 1ste.....	17 00	2 00	15 00	
" " 2de.....	17 00	3 95	13 05	
Spring Lake,.....	16 00	6 00	10 00	
Fremont,.....	17 00	9 55	7 45	
Vogle Centre,.....	17 00	11 50	5 50	
Chicago,.....	17 00	7 00	10 00	
Pella,.....	17 00	54 00		37 00
Orange City,.....	17 00	64 50		47 50
Passaic,.....	17 00	12 00	5 00	
4DE KLASSE.				
Kellogsville,.....	13 00	4 00	9 00	
Allendale,.....	13 00	5 00	8 00	
Grand Rapids, Lagrave str.....	13 00		13 00	
Niekerk,.....	13 00	5 40	7 60	
Zeeland, 2de,.....	13 00	3 60	9 40	
Cincinnati,.....	13 00	18 20		5 20
New Holland,.....	13 00	29 00		16 00
Muskegon, 3de,.....	13 00	7 20	5 80	
Wellsburg,.....	13 00	49 00		36 00
5DE KLASSE.				
Paterson, 2de.....	9 00	53 50		44 50
Grand Rapids, Crosby str.....	9 00	1 20	7 80	
Vriesland,.....	9 00	2 00	7 00	
Overisel,.....	9 00	4 00	5 00	
Borculo,.....	9 00	2 40	7 60	
South Olive,.....	9 00	4 50	4 50	
Richland,.....	9 00	9 00		
New Era,.....	9 00	3 50	5 50	
Lafayette,.....	9 00	26 35		17 85
South Holland,.....	8 00	7 65	35	

GEMEENTEN 5DE KLASSE.	SCHAT- TING.	REIS- KOSTEN.	BLIDRA- GEN.	RESTI- TUTIE.
Englewood,.....	9 00	5 40	4 60	
Harrison,.....	8 00	29 00		21 00
Ackley,.....	10 00	17 00		7 00
6DE KLASSE.				
Sayville,.....	6 00	40 00		34 00
Clymer,.....	6 00	25 00		19 00
Cleveland o. z.,.....	6 00	17 00		11 00
" w. z.,.....	6 00	11 00		5 00
Eastmanville,.....	6 00	2 20	3 80	
Beaverdam,.....	5 00	1 00	4 00	
Lansing,.....	5 00	11 00		6 00
Alto,.....	5 00	10 90		5 90
Sheboygan,.....		9 00		9 00
Ridott,.....	6 00	28 50		22 50
Oostfriesland,.....	6 00	37 00		31 00
Rotterdam,.....	5 00	13 30		8 30
	\$863 00	\$783 35	\$499 90	\$420 25

De aanslag der Gemeenten bedroeg,.....\$863 00

Aan reiskosten ingediend,..... 783 35

Hiervan blijft dus over,.....\$79 65

Of aan bijdragen ontvangen,.....\$499 90

Gerestitueerd,..... 420 25

\$79 65

Van de voorgaande Synode een te kort van.....\$7 31

Aan den bediende betaald..... 5 00

Aan den Scriba van 1888..... 3 00

Ook nog eene uitgave voor het drukken van Agenda's.

De 17 Gemeenten die niet vertegenwoordigd waren kwamen bij deze rekening niet in aanmerking. Met de Gemeenten Jennisonville, Lamont en Noordeloos nog niet afgerekend.

REV. J. NOORDEWIER, Algem. Penn.

Fremont, Mich.

Inhoud van de Voornaamste Zaken.

	ARTIKEL,	PAGINA.
Aanvaarding van het Præsidium,.....	3.	5
Afgevaardigden naar de Synode.....	1, 32 en 47.	3, 11, 14
Afvaardiging " " ".....	59.	21
Agendum,.....	76b.	24
Algemeene Penningmeester,.....	43.	13
Artikel 65, Algemeene Bepalingen,.....	23.	9
" 67 " ".....	65.	24
" 58 " ".....	72.	25
" 66 Vorige Synode,.....	41.	13
Attestaties voor Doopleden,.....	76a.	26
Beroepen van Leraars uit de Ref. Church,.....	71.	25
Brieven aan de Synode,.....	14, 57, 67, 70 en 78; 7, 21, 24, 25, 26	
COMMISSIEN VOOR VERSCHILLENDE ZAKEN:		
a Emeritikas,.....	39.	12
b Binnenlandsche Zending,.....	53 ² .	17
c Zending onder de Heidenen,.....	69.	25
d Synodale Commissie,.....	74.	26
e Voor correspondentie met de P. Ch. of the U. S. 50b.		16
COMMISSIEN, STAANDE DE SYNODE:		
a Notulen van 1888 in te zien,.....	7.	6
b Binnenlandsche Zending,.....	9.	6
c Emeriti-kas,.....	22.	8
d Vereeniging met de T. R. P. D. Church,.....	24d.	9
e Ex Bonis Publicis,.....	25.	9
f Brieven aan de Synode,.....	57.	21
g In zake P. of I. enz.,.....	58.	21
h Synodale onkosten,.....	51.	17
Controleur,.....	74.	26
Curatorium,.....	17.	7
Dollarfonds,.....	21 en 74.	8, 26
Ex Bonis Publicis,.....	25 en 40.	9, 13
Huwelijkszaken,.....	65 en 66.	24
Instemming van de Formulieren van Eenigheid,.....	4.	5
Jongelings-vereenigingen,.....	64.	23
Katechismusprediking.....	73.	25
Moderamen,.....	2.	5
P. of I. enz.,.....	58 en 56.	21, 19
Predikanten, overleden en voor 't eerst op de Synode, 6.....		5
RAPPORTEN VAN BESTAANDE COMMISSIEN:		
a Binnenlandsche Zending,.....	11.	6
b Zedingsleeraren,.....	12.	6
c Bijbelverspreiding,.....	13.	7

	ARTIKEL.	PAGINA.
d Synodale Commissie,	14.	7
e Dollarfonds,	21a.	8
f Emeritikas,	21b.	8
g In zake vereeniging met de T. R. P. D. Church, 24.		9
h " " Duitsche formulieren,	68.	24
i " " Zending onder de Heidenen,	69.	25
j " " Correspondentie met de U. P. Church, 50b.		16
RAPPORTEN VAN COMMISSIES, STAANDE DE SYNODE:		
a Ex Bonis Publicis,	40.	13
b Vereeniging met de T. R. P. D. Church,	44.	13
c Binnenlandsche zending,	53.	17
d Emeriti-kas,	54.	18
e In zake P. of I.,	62.	22
f Brieven,	67.	24
g Synodale onkosten,	52.	17
Rapporteurs,	15.	7
Reiskosten van Leeraars uit oost of west,	63.	23
Reglement voor de Synodale Commissie,	16.	7
" " " Emeritus-kas,	21c en 22.	8
Revisiebeweging in de P. Church of the U. S.,	60.	21
Slotwoorden,	76.	26
Synode 1892,	76.	26
THEOLOGISCHE SCHOOL:		
a Het Gebouw,	10, 29, 31, 33 en 36; 6, 10, 10, 11, 12	
b Giften,	35, 37 en 48.	12, 12, 14
c Trustees,	34 en 36.	11, 12
TOESPRAKEN:		
a. Van den Præses der vorige Synode,		1
b " " afgevaardigde der T. R. P. D. Ch.	24.	9
c " " " " U. P. Church, 47 en 50.		14, 15
Uitgeven van een Duitsch blad,	68.	24
Vereeniging met de T. R. P. D. Church, 24, 44, 46 en 49;	9, 13, 14, 14	
Vertaling van de Formulieren en Kerkenorde,	68.	24
Vragen bij het bevestigen van Lidmaten,	61.	22
Wachter-zaken,	26, 38, 42 en 77.	9, 12, 13, 26
Zending onder de Heidenen,	18, 20 en 61.	7, 8, 25
Zendingsleeraren,	12.	6
Zittingsuren,	5.	5
Zondagschoollessen,	42.	13